

სს „ტერაბანკი“
2016 წლის
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

შინაარსი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	6
კონსოლიდირებული მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	9
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

შპს KPMG Georgia
ბესიკის ქ #4
თბილისი, 0108,
საქართველო
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს „ტერაბანკის“ აქციონერებს

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ სს „ტერაბანკი“-ს და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში ჯგუფი) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კონსოლიდირებული მოგება ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებებს ამ თარიღით დასრულებული წლისთვის, ასევე სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვასა და სხვა ახსნითი ხასიათის ინფორმაციის შემცველ განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ხსენებული სტანდარტების საფუძველზე ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია ჩვენი დასკვნის თავში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში IESBA კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლობებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ, აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და მართებულ საფუძველს წარმოადგენს.

სხვა მნიშვნელოვანი გარემოებები

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობითა და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის ჩატარდა სხვა აუდიტორების მიერ, რომლებმაც გამოსცეს უპირობო აუდიტორული დასკვნა 2016 წლის 21 ივნისს.

სს „ტერაბანკი“

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

გვერდი 2

ხელმძღვანელობისა და მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლის ისეთ მექანიზმების შემუშავებაზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა საჭიროდ მიჩნევს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან თავისუფალი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ჯგუფის უნარის შეფასებაზე, განაგრძოს ფუნქციონირება, როგორც მოქმედმა საწარმომ და მოახდინოს მსგავსი შეფასების წარდგენა მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებისა.

მმართველობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხს აგებენ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენს მიზანს წარმოადგენს გონივრული რწმუნების მიღება იმის თაობაზე, არის თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალი თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან და აუდიტორთა დასკვნის გაცემა, რომელიც მოიცავს ჩვენს აზრს. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებული არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად მოიაზრებოდნენ, თუ მათ შეუძლიათ, ცალკე ან ერთობლივად, გონივრულ ფარგლებში გავლენა მოახდინონ მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და შესაბამისია ჩვენი დასკვნის საფუძველის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას.
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა ჯგუფის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად.
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი

სს „ტერაბანკი“

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
გვერდი 3

შენიშვნების მიზანშეწონილობას.

- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნი, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს ჯგუფის უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნი, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი მსჯელობები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს ჯგუფი შეწყვიტოს ფუნქციონირება, როგორც მოქმედმა საწარმომ.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მთლიან წარმოდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.
- ვიღებთ შესაბამის და სათანადო აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის შიგნით არსებული კომპანიების ან ბიზნეს საქმიანობის ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით იმისათვის, რომ გამოვთქვათ აზრი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ პასუხს ვაგებთ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე და მის ზედამხედველობაზე. ჩვენ ერთპიროვნულად ვაგებთ პასუხს ჩვენს აუდიტორულ დასკვნაზე.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა გაიცა, არის:

ენდრიუ კოქსშელი

15 მაისი, 2017 წელი

ლარი '000	შენიშვნები	2016	2015
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	4	91,555	81,889
სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში		72,573	44,052
სესხები	6	434,943	436,584
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	5	29,465	33,949
ძირითადი საშუალებები	7	18,153	16,096
გუდვილი	8	20,374	20,374
სხვა არამატერიალური აქტივები		4,109	5,013
მიმდინარე საგადასახადო აქტივი		509	209
დასაკუთრებული ქონება	6	22,084	19,281
სხვა აქტივები		2,875	1,358
სულ აქტივები		696,640	658,805
ვალდებულებები			
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	10	10,696	21,291
სუბორდინირებული სესხები	11	33,705	36,012
ბანკთაშორისი ანგარიშები	12	416	40,979
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	13	520,602	450,768
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	9	315	597
სხვა ვალდებულებები	14	12,408	6,568
სულ ვალდებულებები		578,142	556,215
კაპიტალი	15		
საწესდებო კაპიტალი		121,372	111,000
დაგროვილი ზარალი		(2,874)	(8,410)
სულ კაპიტალი		118,498	102,590
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		696,640	658,805

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია 2017 წლის 15 მაისს ხელმძღვანელთა საბჭოს მიერ და ამ უკანასკნელის სახელით ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

 თეა ლორთქიფანიძე
 გენერალური დირექტორი

 სოფიო ჯუღელი
 ფინანსური დირექტორი

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10-49 გვერდებზე.

ლარი '000	შენიშვნები	2016	2015
საპროცენტო შემოსავალი	16	63,093	57,619
საპროცენტო ხარჯი	16	(36,029)	(30,116)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		27,064	27,503
სესხის გაუფასურების ზარალი	6	(10,014)	(8,492)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	17	2,744	2,313
წმინდა მოგება უცხოურ ვალუტაში ოპერაციებიდან		3,483	2,455
წმინდა მოგება ვალუტის კურსთაშორისი სხვაობიდან		5,206	1,473
სხვა შემოსავალი		917	774
საოპერაციო შემოსავალი		29,400	26,026
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(10,149)	(10,257)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(4,162)	(3,452)
სხვა ანარიცხები		(426)	(169)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	18	(9,409)	(7,811)
მოგება დაბეგრამდე		5,254	4,337
მოგების გადასახადის სარგებელი / (ხარჯი)	9	282	(265)
მოგება და სხვა სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		5,536	4,072

კონსოლიდირებული მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10-49 გვერდებზე.

ლარი '000	საწესდებო კაპიტალი	დაგროვილი ზარალი	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2015 წლის 1 იანვარს	99,516	(12,482)	87,034
სულ წლის სრული შემოსავალი			
წლის მოგება და სულ სრული შემოსავალი	-	4,072	4,072
პირდაპირ კაპიტალში ასახული ოპერაციები მეწილეებთან			
სააქციო კაპიტალის გამოშვება (განმარტებითი შენიშვნა 15)	11,484	-	11,484
ნაშთი 2015 წლის 31 დეკემბერს	111,000	(8,410)	102,590
ნაშთი 2016 წლის 1 იანვარს	111,000	(8,410)	102,590
სულ წლის სრული შემოსავალი			
წლის მოგება და სულ სრული შემოსავალი	-	5,536	5,536
პირდაპირ კაპიტალში ასახული ოპერაციები მეწილეებთან			
სააქციო კაპიტალის გამოშვება (განმარტებითი შენიშვნა 15)	10,372	-	10,372
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	121,372	(2,874)	118,498

კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10-49 გვერდებზე.

ლარი '000	შენიშვნები	2016	2015
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტები		62,047	58,927
გადახდილი პროცენტები		(38,487)	(32,569)
მიღებული საკომისიო თანხები		6,348	4,761
გადახდილი საკომისიო თანხები		(3,512)	(2,403)
უცხოურ ვალუტაში შემდგარი გარიგებებიდან და უცხოურ ვალუტაში ნომინირებული ფინანსური ინსტრუმენტებით განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებული წმინდა მოგება		3,483	2,455
მიღებული სხვა საოპერაციო შემოსავალი		937	253
გადახდილი თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(10,551)	(9,974)
გადახდილი სხვა საოპერაციო ხარჯები		(9,406)	(6,532)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		10,859	14,918
<i>ცვლილებები:</i>			
საქართველოს ეროვნულ ბანკში განთავსებულ სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი სესხები		(21,536)	(5,327)
სხვა აქტივები		13,199	(122,370)
ბანკთაშორისი ანგარიშები		(917)	1,508
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები		(36,805)	8,357
სხვა ვალდებულებები		49,140	93,047
		2,917	(3,412)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		16,857	(13,279)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა		(13,564)	(9,799)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა		18,100	22,420
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(4,134)	(4,538)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(1,183)	(1,356)
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		(781)	6,727
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული სესხის დაფარვა		(11,726)	-
სუბორდინირებული სესხის დაფარვა		(693)	-
სააქციო კაპიტალის გამოშვებით მიღებული თანხები		5,433	11,484
წმინდა ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან		(6,986)	11,484
გაცვლითი კურსების ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		576	5,092
წმინდა ზრდა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		9,666	10,024
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	4	81,889	71,865
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	4	91,555	81,889

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება წაკითხული უნდა იქნეს განმარტებით შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს და მოცემულია 10-49 გვერდებზე.

1. ანგარიშგების წარმდგენი ორგანიზაცია

ა) საქართველოს ბიზნეს გარემო

ჯგუფი საქმიანობას ეწევა საქართველოში, შესაბამისად მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სტრუქტურები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა ისინი ექვემდებარებიან განსხვავებულ ინტერპრეტაციებს და ხშირ ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას ჯგუფის ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

ბ) ორგანიზაცია და საქმიანობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს სს „ტერაბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიის (შემდგომში „ჯგუფი“) ფინანსურ ანგარიშგებას. ბანკი, როგორც სააქციო საზოგადოება, დაარსდა საქართველოში 2007 წლის 30 დეკემბერს იურიდიული სახელწოდებით „სს კორ სტანდარტ ბანკი“. 2016 წლის 23 მაისს ბანკის იურიდიული სახელწოდება გახდა სს „ტერაბანკი“.

ბანკის ძირითადი საქმიანობა მოიცავს დეპოზიტების მიღებას, სამომხმარებლო ანგარიშების მართვას, საკრედიტო ოპერაციებს, გარანტიების გაცემას, ფულადი სახსრებისა და საანგარიშსწორებო ოპერაციებს, ფასიანი ქაღალდებით ვაჭრობას და უცხოური ვალუტის გაცვლის ოპერაციებს. ბანკის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი (სებ). ბანკი ფლობს 2008 წლის 25 იანვარს სებ-ის მიერ გაცემულ გენერალურ საბანკო ლიცენზიას.

ბანკის რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია ქ. წამებულის გამზირი №3, თბილისი 0103, საქართველო. ბანკს აქვს 18 ფილიალი, რომლებიც განთავსებულია საქართველოს ყველა დიდ ქალაქში.

ბანკს ჰყავს ერთი შვილობილი კომპანია - შპს „სტანდარტ ინშურანსი“, რომელსაც არ განუხორციელებია ოპერაციები 2016 და 2015 წლებში.

2016 და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის მფლობელთა სტრუქტურა შემდეგნაირად გამოიყურება:

მეწილეები	საკუთრების წილი, %
შეიხი ნაჰაიან მახარაქ ალ ნაჰაიანი	45%
შეიხი ჰამდან ბინ ზაედ ალნეჰაიანი	20%
შეიხი მოჰამად ბუტი ალჰამედი	15%
შეიხი მანსურ ბინზაიედ ბინსულთან ალ-ნაჰაიანი	15%
შპს „ინვესტმენტ ტრედიინგ გრუპი“	5%
	100%

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან დეტალურად არის აღწერილი 23-ე შენიშვნაში.

2. მომზადების საფუძველი

ა) ანგარიშგების შესაბამისობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ბ) აღრიცხვის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომლებიც აისახება სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალში.

გ) სამუშაო და წარსადგენი ვალუტა

ჯგუფის სამუშაო ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“), რომელიც წარმოადგენს საქართველოს ეროვნულ ვალუტას და რომელიც ყველაზე კარგად ასახავს ძირითადი ეკონომიკური მოვლენების არსს.

ლარი ასევე წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნებისთვის წარსადგენ ვალუტას.

დ) შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფასს-თან შესაბამისი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს მსჯელობის, შეფასებებისა და დაშვებების გამოყენებას აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების აღრიცხვასთან დაკავშირებით. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

შეფასებების და ძირითადი დაშვებების გადახედვა ხორციელდება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპის საფუძველზე. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკასთან მიმართებაში გამოყენებულ ყველაზე კრიტიკული მსჯელობების, დაშვებების და შეფასებების შესახებ, რომელთაც აქვთ მნიშვნელოვანი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, აღწერილია შემდეგ განმარტებით შენიშვნებში:

- სესხების გაუფასურება - განმარტებითი შენიშვნა 6;
- გუდვილის გაუფასურება – განმარტებითი შენიშვნა 8.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

ქვემოთ წარმოდგენილი სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოიყენება წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდში როგორც ბანკის, ისე მისი შვილობილი კომპანიის მიერ.

კონსოლიდირების საფუძველი

შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები არის ინვესტიციები, რომლებიც კონტროლდება ჯგუფის მიერ. ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტირებულ კომპანიებს, როდესაც მას შვილობილი კომპანიის ფინანსურ შედეგებზე უფლება გააჩნია და აქვს ძალაუფლება მიიღოს მონაწილეობა/ზეგავლენა მოახდინოს შვილობილი კომპანიის ცვლად გარემოებებზე. კერძოდ, ჯგუფი აკონსოლიდირებს ინვესტიციებს, რომლებსაც აკონტროლებს დე ფაქტო გარემოებების საფუძველზე, მათ შორის ისეთი ვითარებებისა, როდესაც გირავნობის ხელშეკრულებიდან წარმოშობილი უფლებები საკრედიტო ოპერაციაზე ხდება მნიშვნელოვანი. შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგებები არის თანდართული კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში კონტროლის დამყარების თარიღიდან მის დასრულებამდე.

კონსოლიდაციით გაუქმებული ტრანზაქციები

ჯგუფის კომპანიებს შორის არსებული ბალანსები, ტრანზაქციები და ნებისმიერი კომპანიათაშორისი ტრანზაქციებით გამოწვეული არარეალიზებული მოგება არის გაუქმებული კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაცია

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები კონვერტირდება ქართულ ლარში ოპერაციის დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები საანგარიშგებო დღეს კონვერტირდება ლარში ამ დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით. მონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებული საკურსო სხვაობით გამოწვეული მოგება ან ზარალი არის სხვაობა პერიოდის დასაწყისში სამუშაო ვალუტაში განსაზღვრულ ამორტიზირებულ ღირებულებასა (რომელიც დაკორექტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთისა და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდების გათვალისწინებით) და პერიოდის ბოლოს არსებული გაცვლითი კურსით კონვერტირებულ ამორტიზირებულ ღირებულებას შორის.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული არაფულადი აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, კონვერტირდება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის დღისთვის დადგენილი გაცვლითი კურსით. არაფულადი აქტივები, რომლებიც შეფასებულია ისტორიული ღირებულების პირობით უცხოურ ვალუტაში, კონვერტირდება ოპერაციის დღისთვის დადგენილი გაცვლითი კურსით.

კონვერტაციით გამოწვეული საკურსო სხვაობები აისახება მოგება ან ზარალში.

ფინანსური ინსტრუმენტები

სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, წარმოადგენს ფინანსურ აქტივებს ან ვალდებულებებს, რომლებიც:

- შეძენილია ან აღებულია მხოლოდ გაყიდვის ან გამოსყიდვის მიზნით უახლოეს ვადებში;
- ფინანსური ინსტრუმენტების პორტფელის ნაწილია, რომლებიც ერთად იმართება და რომლისთვისაც მოკლევადიანი მოგების მიღების მტკიცებულება არსებობს;
- წარმოებული ინსტრუმენტი (იმ წარმოებულის გამოკლებით, რომელიც არის ფინანსური გარანტიის კონტრაქტი, ან ეფექტური ჰეჯირების ინსტრუმენტადაა მიჩნეული), ან
- თავდაპირველი აღიარებისას კლასიფიცირებულია რეალური ღირებულებით აღრიცხვისთვის მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ჯგუფს შეუძლია მოგებაში ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახოს ფინანსური აქტივი ან ვალდებულება, როდესაც ან:

- აქტივები ან ვალდებულებები იმართება, ფასდება ან აღრიცხება ორგანიზაციის შიგნით რეალური ღირებულების საფუძველზე;
- ამგვარი აღიარება აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად შეამცირებს სააღრიცხვო უზუსტობებს, რომლებსაც შესაძლოა ჰქონდეთ ადგილი, ან
- აქტივი ან ვალდებულება მოიცავს ჩართულ წარმოებულ ინსტრუმენტს, რომელიც მნიშვნელოვნად ცვლის ფულად ნაკადებს, რაც სხვა შემთხვევაში მოთხოვნილ იქნებოდა ხელშეკრულების საფუძველზე.

ყველა სავაჭრო წარმოებული ინსტრუმენტი წმინდა მოთხოვნის პოზიციაში (დადებითი რეალური ღირებულება), ისევე როგორც შეძენილი ოფციონები, აღრიცხება როგორც აქტივები. ყველა სავაჭრო წარმოებული ინსტრუმენტი წმინდა ვალდებულების პოზიციაში (უარყოფითი რეალური ღირებულება), ასევე ჩამოწერილი ოფციონი, აღრიცხება როგორც ვალდებულება.

ხელმძღვანელობა ამ კატეგორიაში ფინანსური ინსტრუმენტების შესაბამის კლასიფიკაციას განსაზღვრავს საწყისი აღიარების დროს. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები და საწყისი აღიარების დროს რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახული ფინანსური ინსტრუმენტები არ რეკლასიფიცირდებიან მოგება ან ზარალში აღიარებული რეალური ღირებულების კატეგორიიდან.

ფინანსური აქტივები, რომლებსაც შესაძლოა დაეკმაყოფილებინათ სესხებისა და მოთხოვნების განსაზღვრება, შესაძლოა რეკლასიფიცირდნენ მოგებაში ან ზარალში აღიარებული რეალური ღირებულების ან გასაყიდად ხელმისაწვდომი კატეგორიიდან, თუ ჯგუფს ექნება განზრახვა და შესაძლებლობა იქონიოს ისინი ახლო მომავლისთვის ან მათი ვადის გასვლამდე. სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნან რეალური ღირებულებით მოგების ან ზარალის კატეგორიიდან მხოლოდ იშვიათ ვითარებებში. იშვიათი ვითარებები წარმოიშვება ერთჯერადი მოვლენიდან, რომელიც არის უჩვეულო და რომლის განმეორებით მოხდენა ნაკლებად სავარაუდოა ახლო მომავალში.

სესხები და მოთხოვნები არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, რომლებიც არ არის კვოტირებული აქტიურ ბაზარზე, გარდა იმ სესხებისა და მოთხოვნებისა:

- რომელთა გაყიდვასაც ჯგუფი განიზრახავს დაუყოვნებლივ ან უახლოეს დროში;
- რომლებსაც ჯგუფი თავდაპირველი აღიარებისას რეალური ღირებულებით ასახავს მოგებაში ან ზარალში;
- რომლებსაც ჯგუფი თავდაპირველი აღიარებისას განსაზღვრავს როგორც გასაყიდად ხელმისაწვდომს, ან,
- როდესაც ჯგუფი ვერ ახდენს პირველადი ინვესტიციების სრულად ამოღებას, გარდა კრედიტუნარიანობის გაუარესების მიზეზით გამოწვეული შემთხვევებისა.

დაფარვის ვადამდე არსებული ინვესტიციები წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით და ფიქსირებული ვადით, რომელთა ვადამდე ფლობის განზრახვა და უნარიც გააჩნია ჯგუფს, გარდა აქტივებისა, რომლებსაც:

- ჯგუფი საწყისი აღიარებისას ასახავს რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში;
- ჯგუფი განსაზღვრავს გასაყიდად ხელმისაწვდომის კატეგორიაში ან,
- რომლებიც შეესაბამებიან სესხებისა და მოთხოვნების განმარტებას.

გასაყიდად ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივები წარმოადგენენ არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს, რომლებიც აღირიცხებიან როგორც გასაყიდად ხელმისაწვდომი და არ შედიან სესხებისა და მოთხოვნების, დაფარვის ვადამდე არსებული ინვესტიციების ან მოგება ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიაში.

ჯგუფი ფინანსური აქტივების კლასიფიცირებას ახდენს სესხებისა და მოთხოვნების სახით, გარდა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებისა, რომლებიც კლასიფიცირდებიან დაფარვის ვადამდე არსებული ინვესტიციების კატეგორიაში.

ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარება

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარდება, როდესაც ჯგუფი ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო მხარე. ფინანსური აქტივების ყველა სტანდარტული შესყიდვა აღირიცხება ანგარიშსწორების დღეს.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება

ფინანსური აქტივი ან ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება რეალური ღირებულებით, რასაც ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების მოგება ან ზარალში რეალურისგან განსხვავებული ღირებულებით ასახვის შემთხვევაში ემატება ტრანზაქციის ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების შექმნას ან გამოშვებას.

საწყისი აღიარების შემდეგ, ფინანსური აქტივები, ისეთ წარმოებულ ინსტრუმენტებთან ერთად, რომლებიც არის აქტივები, ფასდება რეალური ღირებულებით, ტრანზაქციის ხარჯების გამოუკლებლად, რომლებიც შესაძლოა გაწეულ იქნას მათი გაყიდვის ან განკარგვის დროს, გარდა:

- სესხებისა და მოთხოვნებისა, რომლების ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით;
- დაფარვის ვადამდე არსებული ინვესტიციებისა, რომლებიც ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით;
- წილობრივ ფინანსურ ინსტრუმენტებში განხორციელებული ინვესტიციებისა, რომლებსაც არ აქვთ კოტირებული საბაზრო ღირებულება აქტიურ ბაზარზე და რომელთა რეალური ღირებულება ობიექტურად ვერ ფასდება და ფასდება თვითღირებულებით.

ყველა ფინანსური ვალდებულება, გარდა მოგება ან ზარალში რეალური ღირებულებით ასახულისა, ასევე ფინანსური ვალდებულებისა, რომელიც წარმოიშვება რეალური ღირებულებით არსებული ფინანსური აქტივის გადაცემისას, არ განიხილება აღიარების შეწყვეტის კონტექსტში და ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით. ყველა ფინანსური ვალდებულება კლასიფიცირდება როგორც სხვა ფინანსური ვალდებულება, გარდა „სვოპისა“, რომელიც განისაზღვრება რეალური ღირებულებით მოგება ან ზარალში.

ამორტიზირებული ღირებულება

ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულება არის ღირებულება, რომლითაც ფასდება ფინანსური აქტივი ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველი აღიარების დროს, მინუს ძირითადი გადასახდელი თანხები, პლუს ან მინუს აკუმულირებული ამორტიზაცია, ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით, თავდაპირველ ღირებულებასა და დაფარვის დროინდელ ღირებულებას შორის ნებისმიერი სხვაობის ეფექტური საპროცენტო მეთოდის გამოყენებით და მინუს

გაუფასურების ზარალი. პრემიები და ფასდაკლებები, თავდაპირველი ოპერაციის ხარჯების ჩათვლით, გათვალისწინებულია შესაბამისი ინსტრუმენტის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზირდება ამ ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი სებ-ში

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, სებ-ის მიმართ არსებულ მოთხოვნებს, სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტს, საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ არსებული მოთხოვნებს და სხვა მაღალ ლიკვიდურ ფინანსური აქტივებს, რომელთა დაფარვის ვადა სამ თვეზე ნაკლებია და რომლებიც ექვემდებარებიან მათი რეალური ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს და ჯგუფი მათ იყენებს მოკლევადიანი ვალდებულებების მართვის პროცესში. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით.

სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი წარმოადგენს უპროცენტო დეპოზიტს, რომელიც გაანგარიშდება სებ-ის მიერ გამოცემული რეგულაციების შესაბამისად და რომელთა გამოტანაც აკრძალულია. სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტი სებ-ში არ მოიაზრება, როგორც ფულადი სახსრების ეკვივალენტი მასზე შეზღუდვის გამო.

რეალური ღირებულების შეფასების პრინციპები

რეალური ღირებულება არის ფასი, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვიდან ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემისათვის ბაზრის მონაწილეებს შორის დადებული ჩვეულებრივი გარიგების ფარგლებში ძირითად ბაზარზე, ან მისი არარსებობის შემთხვევაში, ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე, რომელზეც ჯგუფს აქვს წვდომა შეფასების თარიღისთვის. ვალდებულების რეალური ღირებულება ასახავს მისი შეუსრულებლობის რისკს.

აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასის არარსებობის შემთხვევაში, ჯგუფი იყენებს შეფასების მეთოდს, რომელიც მიზნად ისახავს შესაბამისი დაკვირვებადი მონაცემების მაქსიმალურ გამოყენებას და არადაკვირვებადი მონაცემების გამოყენების მინიმუმადე დაყვანას. არჩეული შეფასების მეთოდი მოიცავს ყველა ფაქტორს, რომლებსაც ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებდნენ ფასის დადგენისას. თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა ტრანზაქციის ფასი, ანუ გაცემული თუ მიღებული ანაზღაურების რეალური ღირებულება. თუ ჯგუფი დაადგენს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას რეალური ღირებულება განსხვავდება ტრანზაქციის ფასისგან და არ დასტურდება არც აქტიურ ბაზარზე მსგავს აქტივსა და ვალდებულებაზე კოტირებული ფასით და არც შეფასების მეთოდით, რომელიც ეფუძნება მხოლოდ დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემებს, ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად ფასდება რეალური ღირებულების, რომელიც კორექტირდება თავდაპირველი აღიარებისას ასახულ სამართლიან ღირებულებასა და ტრანზაქციის ფასს შორის არსებული სხვაობით. ამის შემდეგ სხვაობა შესაბამისად აისახება მოგება ან ზარალში ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში, მაგრამ არაუგვიანეს იმ მომენტისა, როცა შეფასება მთლიანად დადასტურდება დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებით, ან ტრანზაქცია დაიხურება.

რეალური ღირებულების შემდგომი შეფასების ეფექტი

ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების რეალური ღირებულების ცვლილების შედეგად მიღებული შემოსავალი ან ზარალი აღირიცხება შემდეგნაირად:

- მოგება ან ზარალში ასახვით რეალური ღირებულებით აღრიცხულად კლასიფიცირებული ფინანსური აქტივიდან ან ფინანსური ვალდებულებიდან მიღებული შემოსავალი ან ზარალი უნდა აღიარდეს მოგება ან ზარალში;
- გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული შემოსავალი ან ზარალი, გარდა

გაუფასურების ზარალისა და სავალუტო კურსის ცვლილებით მიღებული ეფექტისა, აქტივის აღიარების შეწყვეტამდე აღიარდება საკუთარ კაპიტალში, როგორც სხვა სრული შემოსავალი. ხოლო აღიარების შეწყვეტისას, მანამდე საკუთარ კაპიტალში აღიარებული აკუმულირებული ეფექტი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივთან დაკავშირებული პროცენტი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის მიხედვით.

-ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებთან დაკავშირებული შემოსავალი ან ზარალი აღიარდება მოგება ან ზარალში, როდესაც წყდება აღნიშნული ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების აღიარება, ან ფინანსური აქტივები გაუფასურებულია.

ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარების შეწყვეტა

ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას მაშინ, როცა ფინანსური აქტივიდან შემოსულ ფულად ნაკადებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო უფლებების ვადა ამოიწურება ან როცა ჯგუფი გაასხვისებს აღნიშნული ფინანსური აქტივის საკუთრებიდან გამომდინარე არსებითად ყველა რისკსა და სარგებელს ან როცა ჯგუფი არც გადასცემს და არც იტოვებს აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებით რისკებსა და სარგებელს და არ იტოვებს გადაცემული აქტივის კონტროლის უფლებას. გადაცემულ ფინანსური აქტივში (რომელიც ექვემდებარება აღიარების შეწყვეტას) ნებისმიერი ნარჩენი წილი, რომელიც იქმნება ან რჩება ჯგუფში, კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარდება ცალკე აქტივად ან ვალდებულებად. ჯგუფი წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მისი სახელშეკრულებო ვალდებულებები სრულდება, უქმდება ან იწურება.

ჯგუფი შედის მის კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული აქტივების გადაცემის ოპერაციაში, მაგრამ ინარჩუნებს გადაცემული აქტივების ან მათი ნაწილის ყველანაირ რისკს და სარგებელს. ყველა ან არსებითად ყველა რისკის და სარგებლის შენარჩუნების შემთხვევაში გადაცემული აქტივების აღიარების შეწყვეტა არ ხდება.

ოპერაციებში, სადაც ჯგუფი არც ინარჩუნებს და არც გადასცემს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკს და სარგებელს, ის წყვეტს აქტივის აღიარებას იმ შემთხვევაში, თუ დაიკარგება აქტივის კონტროლის უფლება.

გადაცემის პროცესში, როდესაც აქტივის კონტროლის უფლება ნარჩუნდება, ჯგუფი მისი მუდმივი ჩართულობის პროცესში განაგრძობს აქტივის აღიარებას, რომელიც განსაზღვრულია გადაცემული აქტივების ღირებულებაში ცვლილებების გათვალისწინებით.

ჯგუფი ახორციელებს იმ აქტივების ჩამოწრას, რომელთა გადახდა უიმედოდ არის მიჩნეული.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფს მოცემული მომენტისთვის აქვს სამართლებრივი უფლება, რომ ურთიერთგაქვითოს აღიარებული თანხები და განზრახული აქვს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა ერთდროულად. ჯგუფს მოცემული მომენტისთვის აქვს სამართლებრივი უფლება მოახდინოს ურთიერთგაქვითვა, თუ ამგვარი უფლება არ არის დამოკიდებული მომავალ მოვლენაზე და იმოქმედებს როგორც საქმიანობის ჩვეულებრივი მიმდინარეობის პროცესში, ასევე ჯგუფის და ყველა მხარის მიერ ვალდებულებების შეუსრულებლობის, გადახდის უუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაშიც.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ბანკი აფასებს, არსებობს თუ არა ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივები ან აქტივების ჯგუფი გაუფასურდა. ფინანსური აქტივი ან ამგვარი აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად მიიჩნევა მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება ერთი ან მეტი მოვლენის შედეგად, რომელსაც ადგილი ჰქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) და ზარალის დადგომის ეს შემთხვევა გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივიდან მომავალში მოსალოდნელ შეფასებულ ფულად ნაკადებზე, რომელთა საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. გაუფასურების არსებობის ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს ის ფაქტი, რომ მსესხებელი ან მსესხებელთა ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გადახდის ვალდებულებას, არსებობს გაკოტრების ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის მაღალი ალბათობა და ხელთ არსებული მონაცემები მიუთითებს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი მომავალი ნაკადების შემცირებაზე, მაგალითად, როგორცაა ცვლილებები ვადაგადაცილების დონეში ან ეკონომიკურ პირობებში, რომლებსაც უკავშირდება ვალდებულებების შეუსრულებლობა.

ბანკი თავდაპირველად ინდივიდუალურად აფასებს არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება ფინანსური აქტივებისათვის, რომლებიც არსებითად ინდივიდუალურად ან ფასდება კოლექტიურად თუ არ წარმოადგენს ინდივიდუალურად არსებითს. თუ ბანკი განსაზღვრავს, რომ ინდივიდუალურად შეფასებული ფინანსური აქტივის (განურჩევლად იმისა, მნიშვნელოვანია ის თუ არა) გაუფასურების ობიექტური საფუძველი არ არსებობს, აქტივის ჩართვა ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფში, რომელსაც ახასიათებს ანალოგიური საკრედიტო რისკები და ამ ფინანსური აქტივების ჯგუფის შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება კოლექტიურად. აქტივები, რომელთა გაუფასურებაც ინდივიდუალურად ფასდება და რომლებზეც ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება, არ მონაწილეობს გაუფასურებასთან მიმართებაში აქტივების კოლექტიური შეფასების პროცესში.

თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღირიცხება, როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (გარდა მომავალში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. საპროცენტო შემოსავალი ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას აქტივის თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით. სესხები მათ რეზერვთან ერთად ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც მათი ამოღება აღარ არის რეალურად მოსალოდნელი, ხოლო უზრუნველყოფა მთლიანად რეალიზებულია ან ბანკისთვის არის გადაცემული. თუ მომდევნო წლის განმავლობაში გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი გაიზრდება ან შემცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით. თუ მომავალში ხდება ჩამოწერის აღდგენა, აღნიშნული კრედიტდება სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაზე. მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ სესხს აქვს ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი, დისკონტის განაკვეთს გაუფასურების ზარალის შესაფასებლად წარმოადგენს მიმდინარე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლა ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც გამომდინარეობს დაგირავებული ქონების გამოსყიდვის უფლების ჩამორთმევიდან, უზრუნველყოფის მიღებასთან და რეალიზაციასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით, იმისდა მიუხედავად, მოსალოდნელია თუ არა დაგირავებული ქონების გამოსყიდვის უფლების ჩამორთმევა.

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია ბანკის შიდა საკრედიტო რანჟირების სისტემაზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის ისეთ მახასიათებლებს, როგორებიცაა აქტივის ტიპი, სექტორი, გეოგრაფიული მდებარეობა, უზრუნველყოფის ტიპი, ვადაგადაცილების სტატუსი და სხვა შესაბამისი ფაქტორები.

გაუფასურებასთან მიმართებაში კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების სამომავლო ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების ისტორიული ზარალის შესაბამისად. ისტორიული ზარალი კორექტირდება ამჟამინდელ მონაცემებზე დაყრდნობით, რათა გათვალისწინებულ იქნას ამჟამინდელი პირობები, რომლებიც არ მოქმედებდა ისტორიული ზარალის წლებში, და არ იქნას გათვალისწინებული ისტორიული ზარალის პერიოდის ის გარემოებები, რომლებიც ამჟამად აღარ არსებობს. სამომავლო ფულადი ნაკადების სავარაუდო ცვლილებები ასახავს და უკავშირდება წლიდან წლამდე გარკვეული თარიღისათვის მომხდარ ცვლილებებს (როგორცაა უმუშევრობის განაკვეთი, უძრავი ქონების ფასი, საქონლის ფასი, გადახდისუნარიანობა და სხვა ფაქტორები, რომლებიც ჯგუფში ზარალის განმსაზღვრელია). სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდოლოგია და დაშვებები, რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით, გადაიხედება რეგულარულად შესაძლო ზარალსა და ფაქტობრივ ზარალს შორის სხვაობის შესამცირებლად.

დასაკუთრებული ქონება

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს ფინანსურ და არაფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ბანკმა დაისაკუთრა ვადაგადაცილებული სესხების დასაფარად. ეს აქტივები შექმნილია ფასდება თვითღირებულებით და აისახება შენობა-ნაგებობებსა და მოწყობილობებში, სხვა ფინანსურ აქტივებში ან სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში. ეს კლასიფიკაცია დამოკიდებულია უზრუნველყოფის მახასიათებლებსა და ბანკის გადაწყვეტილებაზე ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. ეს აქტივები შემდგომში ფასდება და აღირიცხება აქტივების ამ კატეგორიების შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების თვითღირებულება გამოიანგარიშება FIFO მეთოდის საფუძველზე და მოიცავს ისეთ დანახარჯებს, რომლის გაწევაც საჭიროა სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების შესამენად, საწარმოებლად, გადასამუშავებლად და დანიშნულების ადგილამდე მისატანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში მარაგების მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას გამოკლებული მათი დასრულებისა და გაყიდვისთვის მოსამზადებლად გაწეული ხარჯები.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები

ბანკი კისრულობს სხვადასხვა საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებს, მათ შორისაა აკრედიტივები და ფინანსური გარანტიები. ფინანსური გარანტიები წარმოადგენს გადახდების განხორციელების შეუქცევად გარანტიას ისეთ ვითარებაში, როდესაც კლიენტს არ შეუძლია მესამე პირების წინაშე მის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულება. ის გულისხმობს სესხების ანალოგიურ საკრედიტო რისკს. ფინანსური გარანტიების და ვალდებულებები სესხის უზრუნველსაყოფად თავდაპირველად აღიარდება რეალური ღირებულებით, რაც ჩვეულებრივ დასტურდება მიღებული საკომისიოს ოდენობით. ეს თანხა ამორტიზირდება წრფივი მეთოდით ვალდებულების ვადის შესაბამისად, გარდა სესხების მიღების ვალდებულებისა, თუ არსებობს იმის შესაძლებლობა, რომ ბანკი გააფორმებს კონკრეტულ სასესხო შეთანხმებას და არ მოელის წარმოშობილი სესხის გაყიდვას მოკლე ვადაში. ამგვარი საკრედიტო ხასიათის ვალდებულების საკომისიო გადავადდება და ჩაირთვება სესხის საბალანსო ღირებულებაში საწყისი აღიარების დროს. ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის დასრულებისას, ვალდებულებები ფასდება უმაღლესით (ა) საწყისი აღიარებისას თანხის ნარჩენ არამორტიზირებულ ნაშთსა და (ბ) ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების დასაფარად გასაწევი ხარჯის საუკეთესო შეფასებას, შორის.

მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში გარდა იმ ნაწილისა, რომელიც უკავშირდება პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში ან სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებულ მუხლებს.

მიმდინარე მოგების გადასახადი

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია საანგარიშგებო თარიღისათვის. მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი აგრეთვე წარმოადგენს წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერ კორექტირებას. მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წლიდან და გამოიყენება საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა 2019 წლის 1 იანვრიდან.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. ძირითად დაბეგვრის ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას (DE), როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან განაწილებული მოგების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. დაბეგვრის ობიექტი ასევე მოიცავს ხარჯებს ან სხვა გადახდებს, რომლებიც არ უკავშირდება საწარმოს ეკონომიკურ საქმიანობას და წარმოადგენს უფასო მიწოდებას და დაშვებულს ზემოთ წარმომადგენლობით ხარჯებს.

საგადასახადო ჩათვლა ვრცელდება გადახდილ მიმდინარე მოგების გადასახადზე 2008-2016 წლების გაუნაწილებელ მოგებაზე, თუ ასეთი მოგება ნაწილდება 2019 ან შემდეგ წლებში.

გადახდილი დივიდენდების მოგების გადასახადი აღიარდება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად იმისა თუ როდის გადაიხდება ან რომელ პერიოდს ეკუთვნის აღნიშნული დივიდენდი.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადი განისაზღვრება ფინანსური ანგარიშგების მიზნით აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასა და საგადასახადო მიზნებისთვის გამოყენებულ თანხებს შორის დროებითი სხვაობით. ქვემოთ წარმოდგენილი დროებითი სხვაობები არ ეხება: გუდვილს, თუ ის არ გამოიქვითება საგადასახადო მიზნებისთვის, აქტივების ან ვალდებულებების საწყის აღიარებას, რომლებიც არ მოქმედებენ არც სააღრიცხვო და არც დასაბეგრი მოგებაზე და დროებით სხვაობებს, რომლებიც უკავშირდებიან ინვესტიციებს შვილობილ კომპანიებში, ფილიალებსა და ასოცირებულ საწარმოებში, სადაც მშობელ კომპანიას შესწევს უნარი გააკონტროლოს დროებითი სხვაობების ჩამოწერის ვადები და როდესაც სავარაუდოა, რომ დროებითი სხვაობა არ ჩამოიწერება უახლოეს მომავალში. გადავადებული გადასახადის თანხა ეფუძნება აქტივებისა და ვალდებულებების

რეალიზაციის ან დაფარვის მოსალოდნელ ფორმას 2019 წლის 1 იანვრამდე, საანგარიშგებო თარიღისთვის ძალაში შესული ან არსებითად ამოქმედებული საგადასახადო განაკვეთების გამოყენებით.

გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც სავარაუდოა, რომ მომავალი დასაბეგრი მოგება ხელმისაწვდომი იქნება 2019 წლის 1 იანვრამდე, რომელთან მიმართებაშიც გამოყენებული იქნება დროებითი სხვაობები, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალები და კრედიტები. გადავადებული საგადასახადო აქტივები გადაიხედება ყოველ საანგარიშგებო პერიოდში და მცირდება იმ შემთხვევაში, თუ აღარაა მოსალოდნელი საგადასახადო სარგებლის გამოყენება.

ზემოთ აღწერილი ახალი საგადასახადო სისტემის ხასიათიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ ფინანსურ ინსტიტუტებს 2019 წლის 1 იანვრის შემდეგ აღარ ექნებათ სხვაობები აქტივების ან ვალდებულებების საგადასახადო ბაზებს და მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის და, შესაბამისად, არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების ერთეულები ფასდება, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. უმნიშვნელო სარემონტო და ტექნიკური მომსახურების ღირებულება აღიარდება ხარჯად მათი გაწვევისას. ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი დეტალების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯი კაპიტალიზდება, ხოლო გამოცვლილი დეტალი ჩამოიწერება.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს აქვს თუ არა ადგილი ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ნიშანს. ამგვარის არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა აფასებს აღდგენად თანხას, რომელიც განისაზღვრება აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და მის გამოყენებით ღირებულებას შორის უმაღლესით. საბალანსო ღირებულება მცირდება აღდგენად თანხამდე და გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. აქტივზე წინა წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი იცვლება საპირისპირო ნიშნით, თუ ადგილი აქვს აქტივის გამოყენებით ღირებულებას ან გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული რეალური ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოყენებული შეფასების ცვლილებას.

მოგება ან ზარალი ძირითადი საშუალების გასვლის ოპერაციიდან, რომელიც განისაზღვრება მიღებული თანხის საბალანსო ღირებულებასთან შედარების შედეგად, აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

მიწის ნაკვეთები და დაუმთავრებელი მშენებლობები არ იცვითება. ცვეთა ძირითადი საშუალებების სხვა ერთეულებზე გაანგარიშდება წრფივი მეთოდის გამოყენებით იმისათვის, რომ განაწილდეს მათი თვითღირებულება ნარჩენ ღირებულებამდე მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

შენობა-ნაგებობები	25 წელი
საოფისე და კომპიუტერული აღჭურვილობა	5-15 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	5 წელი
ავეჯი, ინვენტარი და სხვა ძირითადი საშუალებები	5 წელი
იჯარით აღებული ფართის კეთილმოწყობა	5-10 წელი

აქტივის სალიკვიდაციო ღირებულება წარმოადგენს სავარაუდო თანხას, რომელსაც ბანკი ამჟამად მიიღებდა აქტივის გაყიდვიდან შეფასებული გაყიდვის დანახარჯების გამოკლებით, თუ აქტივი უკვე მოძველებულია და იმყოფება სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლოსთვის მოსალოდნელ მდგომარეობაში. აქტივების სალიკვიდაციო ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადები

გადაიხედება და შესაბამისად კორექტირდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

გუდვილი

გუდვილი არის ნამეტი თანხა შესყიდვის ხარჯსა და შესყიდვის თარიღისთვის შესყიდული შვილობილი საწარმოს იდენტიფიცირებად აქტივებსა, ვალდებულებებსა და პირობით ვალდებულებებში შემსყიდველი საწარმოს წილის რეალურ ღირებულებას შორის. შვილობილი კომპანიების შემენისას წარმოქმნილი გუდვილი კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენილია ცალკე. გუდვილი აღირიცხება თვითღირებულებას მინუს დაგროვილი გაუფასურების ზარალის თანხით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

ბანკი გუდვილს გაუფასურებაზე ამოწმებს სულ მცირე წელიწადში ერთხელ და იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს გუდვილის გაუფასურების ნიშნები. გუდვილი ნაწილდება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებზე ან ამგვარი ერთეულების ჯგუფებზე, რომლებიც სავარაუდოდ სარგებელს მიიღებენ ბიზნეს კომბინაციების სინერგიიდან. ასეთი ერთეულები ან ერთეულების ჯგუფები წარმოადგენს უმცირეს დონეს, რომელზეც ბანკი ახდენს გუდვილის მონიტორინგს და ისინი არ უნდა აღემატებოდეს საოპერაციო სეგმენტის სიდიდეს. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შიგნით ისეთი ოპერაციის შეწყვეტის შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი, რომელზეც გუდვილი იყო განაწილებული, შეიცავს შეწყვეტილ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილის საბალანსო ღირებულებას და ფასდება შეწყვეტილი ოპერაციისა და ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის დარჩენილი ნაწილის ხვედრითი წილების საფუძველზე.

გაუფასურება განისაზღვრება იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებით, რომელსაც გუდვილი უკავშირდება. თუ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება ნაკლებია საბალანსო ღირებულებაზე, აღიარდება გაუფასურების ზარალი. გუდვილთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალის გაუქმება მომავალ პერიოდებში შეუძლებელია.

არამატერიალური აქტივები, გარდა გუდვილისა

შემენილი არამატერიალური აქტივები წარდგენილია თვითღირებულებას მინუს დაგროვილი ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის თანხა. შემენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიების კაპიტალიზება ხდება იმ ხარჯების საფუძველზე, რომლებიც გაწეულია ამ პროგრამული უზრუნველყოფის შესაძენად და სამუშაო პირობებში მოსაყვანად. ამორტიზაციის ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. სასარგებლო მომსახურების ვადა მერყეობს 3-დან 10 წლამდე.

სააქციო კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. დამატებითი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის დაკავშირებული ჩვეულებრივი აქციების გამოშვებასთან და აქციების ოფციონებთან, აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი საგადასახადო ეფექტის გათვალისწინებით.

დივიდენდები

ჯგუფის მიერ დივიდენდების გამოცხადებისა და გადახდის უნარი ექვემდებარება საქართველოში მოქმედ წესებსა და რეგულაციებს. ჩვეულებრივ აქციებზე დივიდენდების აღიარება ხდება როგორც საკუთარი კაპიტალიდან გაცემული თანხები იმ პერიოდში, როდესაც გამოცხადდა დივიდენდის გაცემა.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სესხის გაცემის საკომისიო, სესხის მომსახურების და სხვა საკომისიოები, რომლებიც სესხის მთლიანი მომგებიანობის შემადგენელ ნაწილად მიჩნევა, დაკავშირებულ ტრანზაქციის დანახარჯებთან ერთად გადავადდება და ამორტიზირდება საპროცენტო შემოსავლად ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის ვადის განმავლობაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სხვა შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში შესაბამისი მომსახურების გაწევის განმავლობაში.

საოპერაციო იჯარის ფარგლებში განხორციელებული გადახდები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით იჯარის ვადის განმავლობაში.

4. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ლარი '000	2016	2015
ნაღდი ფული სალაროში	36,834	30,596
ნოსტრო ანგარიშები სებ-ში	13,809	19,314
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო ინსტიტუტებში		
- შეფასებული 'A-'-დან 'A+'-მდე	3,530	930
- შეფასებული 'BBB'-დან 'BBB+'-მდე	33,703	30,033
- შეფასებული 'BB-'-დან 'BB+'-მდე	3,619	902
- შეფასების გარეშე	60	114
სულ მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო ინსტიტუტებში	40,912	31,979
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	91,555	81,889

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული.

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს ჰყავს 1 კონტრაქტული ბანკი (2015 წელს: 2 ბანკი), რომლის ნაშთი აღემატება კაპიტალის 10%-ს. ამ ნაშთის მთლიანი ღირებულებაა 33,514 ათასი ლარი (2015 წელს: 29,694 ათასი ლარი).

5. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

2016 წლის 31 დეკემბერს 29,465 ათასი ლარის (2015 წელს: 33,949 ათასი ლარი) საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები წარმოადგენს საქართველოს მთავრობის სახაზინო ობლიგაციებს. ყველა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდი დენომინირებულია ქართულ ლარში და მათი სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთები და ვადები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

	2016 წლის 31 დეკემბერი		2015 წლის 31 დეკემბერი	
	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი, %	ვადიანობა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი, %	ვადიანობა
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	7 – 11	2017 - 2020	6 -7	2015 - 2019

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული.

6. სესხები

ლარი '000	2016	2015
ბიზნეს სესხები	184,893	126,871
სამომხმარებლო სესხები	147,710	121,655
ოქროს სალომბარდო სესხები	95,956	173,598
იპოთეკური სესხები	38,268	40,566
კლიენტებზე გაცემული სესხები (სრული)	466,827	462,690
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(31,884)	(26,106)
კლიენტებზე გაცემული სესხები (წმინდა)	434,943	436,584

ა) საკრედიტო პორტფელის ინდუსტრიული და გეოგრაფიული ანალიზი

სესხები ძირითადად გაცემულია საქართველოში მცხოვრებ კლიენტებზე, რომლებიც საქმიანობენ შემდეგ ეკონომიკურ სექტორებში:

ლარი '000	2016	2015
ფიზიკური პირები	185,978	162,220
ოქროს სალომბარდო სესხები	95,956	173,598
სავაჭრო და მომსახურების სექტორი	87,073	56,105
სამშენებლო სექტორი	40,863	18,738
ფინანსური ინსტიტუტები	17,248	9,518
ჯანდაცვა	15,793	13,474
ენერჯეტიკის სფერო	14,847	17,719
სასოფლო სამეურნეო და კვების პროდუქტების სფერო	5,800	9,310
სხვა	3,269	2,008
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	466,827	462,690

ბ) სესხების კონცენტრაცია

2016 და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის არცერთი მსესხებლის ნაშთი არ აჭარბებს კაპიტალის 10%-ს. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაცემული სესხების კონცენტრაციას წარმოადგენს 79,400 ათასი ლარი, რომელიც შედგება ათი უმსხვილესი მესამე პირის მსესხებლისგან (2015 წელს: 93,590 ათასი ლარი). ამ სესხებთან მიმართებაში აღიარებულია 4,073 ათასი ლარის (2015 წელს: 3,529 ათასი ლარი) რეზერვი.

გ) მოძრაობა სესხების გაუფასურების რეზერვში

ლარი '000	ბიზნეს სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	ოქროს სალომზარდო სესხები	სულ
2016 წლის 1 იანვარს	6,400	6,153	1,897	11,656	26,106
დარიცხვა / (ამობრუნება) წლის განმავლობაში	(174)	5,253	(14)	4,949	10,014
ამოღებული თანხები	107	765	37	-	909
ჩამოწერილი თანხები	(553)	(4,374)	(218)	-	(5,145)
2016 წლის 31 დეკემბერს	5,780	7,797	1,702	16,605	31,884
ინდივიდუალური გაუფასურება	1,256	417	223	16,605	18,501
კოლექტიური გაუფასურება	4,524	7,380	1,479	-	13,383
	5,780	7,797	1,702	16,605	31,884
გაუფასურებაზე ინდივიდუალურად შეფასებული სესხის მთლიანი თანხა, ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოკლებამდე	7,477	417	479	36,196	44,569

ლარი '000	ბიზნეს სესხები	სამომხმარებლო სესხები	იპოთეკური სესხები	ოქროს სალომზარდო სესხები	სულ
2015 წლის 1 იანვარს	7,310	7,296	1,106	7,196	22,908
დარიცხვა წლის განმავლობაში	2,324	593	1,115	4,460	8,492
ამოღებული თანხები	12	325	-	-	337
ჩამოწერილი თანხები	(3,246)	(2,061)	(324)	-	(5,631)
2015 წლის 31 დეკემბერს	6,400	6,153	1,897	11,656	26,106
ინდივიდუალური გაუფასურება	2,544	587	10	11,656	14,797
კოლექტიური გაუფასურება	3,856	5,566	1,887	-	11,309
	6,400	6,153	1,897	11,656	26,106
გაუფასურებაზე ინდივიდუალურად შეფასებული სესხის მთლიანი თანხა, ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოკლებამდე	15,051	676	214	31,799	47,740

დ) სესხის გაუფასურების შეფასებისთვის გამოყენებული მნიშვნელოვანი მსჯელობები

ჯგუფი სესხების გაუფასურებას ადგენს გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების მქონე სესხების შემთხვევაში მომავალი ფულადი ნაკადების ანალიზის საფუძველზე, ხოლო იმ სესხებისთვის, რომლებზეც გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნები არ იდენტიფიცირებულა, ზარალის წარსული გამოცდილების საფუძველზე.

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მთლიანი საკრედიტო პორტფელის 422,258 ათასი ლარი (2015 წელს: 414,950 ათასი ლარი) შეფასდა კოლექტიურად და მასთან მიმართებაში შეიქმნა სესხების ზარალის რეზერვი 13,383 ათასი ლარის (2015 წელს 11,309 ათასი ლარის) ოდენობით, რომელიც შეადგენს კოლექტიურად შეფასებული საკრედიტო პორტფელის 3.17%-ს (2015 წელს: 2.72%). სესხების გაუფასურების რეზერვის განსაზღვრისას, ხელმძღვანელობა იყენებს შეფასებას, რომელიც ეყრდნობა მსგავსი საკრედიტო რისკების მქონე აქტივებზე უკანასკნელი 3 წლის წარსულ გამოცდილებას და ასევე სესხების გაუფასურების ობიექტურ მტკიცებულებას სესხების მოცემულ ჯგუფში შემავალი აქტივების მსგავს აქტივებზე.

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მთლიანი საკრედიტო პორტფელის 44,569 ათასი ლარი (2015 წელს: 47,740 ათასი ლარი) განისაზღვრა ინდივიდუალურად გაუფასურებულად და შეიქმნა რეზერვი 18,501 ათასი ლარის (2015 წელს: 14,797 ათასი ლარი) ოდენობით. ინდივიდუალურად შეფასებული სესხების რეზერვი წარმოადგენს სხვაობას მოცემული სესხების საბალანსო ღირებულებასა და სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის. მომავალი ფულადი ნაკადები განისაზღვრება, როგორც დაგირავებული უზრუნველყოფის ღირებულება და მოსალოდნელი მომავალი გადახდები, რომელიც დისკონტირდება უზრუნველყოფის დასაკუთრებიდან მიღებული შემოსავლის დაახლოებით 2-წლიანი შეფერხებით. ხელმძღვანელობა რეგულარულად მიმოიხილავს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას და საჭიროების შემთხვევაში, მიმართავს დამოუკიდებელი ექსპერტის მოსაზრებას. ინდივიდუალური გაუფასურები რეზერვი იქმნება ზარალის დადგომის მომენტიდან, რომელიც დამოკიდებულია მსესხებლის მხრიდან სესხის მომსახურების ხარისხზე. ოქროს სალომბარდო სესხებზე დარიცხული რეზერვი ძირითადად მიეკუთვნება სესხებს, რომლებიც გაუფასურდა ბანკის თანამშრომლების მხრიდან ჩადენილი თაღლითური ქმედების შედეგად 2015 და წინა წლებში. კერძოდ, ოქროს სალომბარდო სესხებისთვის უზრუნველყოფა შეფასდა გადაჭარბებული თანხით, შესაბამისად, სესხის უზრუნველყოფა იყო არაადეკვატური. ბანკმა დაიქირავა დამოუკიდებელი გარე შემფასებლები პოტენციურად საეჭვო უზრუნველყოფის შემოწმებისა და შეფასების მიზნით. დამოუკიდებელი გარე შემფასებლების მიერ ჩატარებული შეფასებების შედეგად გამოვლინდა ბანკის პოლიტიკებისა და საკრედიტო ლიმიტების დარღვევით სესხის გაცემის ფაქტები. შედეგად, შეიქმნა სესხის დანაკარგების რეზერვი ოქროს სალომბარდო სესხებისთვის.

ე) უზრუნველყოფის საგნის და საკრედიტო ხარისხის ანალიზი

კლიენტის ზოგადი კრედიტუნარიანობა მიიჩნევა მასზე გაცემული სესხის საკრედიტო ხარისხის ყველაზე შესაბამის მაჩვენებლად. თუმცა, უზრუნველყოფის საგანი იძლევა დამატებით გარანტიას და ჯგუფი, როგორც წესი, მსესხებლისგან მოითხოვს სესხის უზრუნველყოფას.

მოთხოვნილი უზრუნველყოფის თანხა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. ბანკმა შეიმუშავა სახელმძღვანელო მითითებები დასაშვები უზრუნველყოფის ტიპის და შეფასების პარამეტრების შესახებ.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- ▶ ოქროს სალომბარდო სესხებისთვის - ოქრო და სხვა ძვირფასი ლითონები და სამკაულები;
- ▶ კომერციული სესხებისთვის - უძრავი ქონების, მოძრავი ქონებისა და მარაგების იპოთეკით დატვირთვა;
- ▶ საცალო სესხებისათვის - უძრავი ქონება, სატრანსპორტო საშუალებები და სხვა მოძრავი ქონება.

ხელმძღვანელობა უზრუნველყოფს იმას, რომ ბიზნეს სესხების, ოქროს სალომბარდო სესხებისა და იპოთეკური სესხების ძირითადი ნაწილი სრულად იქნას დაფარული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებით.

ლარი '000 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	წმინდა ღირებულება					
	უძრავი ქონება	ფულადი სახსრები	სხვა	უზრუნველყოფის გარეშე	ძვირფასი ლითონები	სულ
ბიზნესი	142,600	18,167	15,776	1,560	1,010	179,113
სამომხმარებლო	86,202	2,198	1,028	50,485	-	139,913
იპოთეკური	36,187	-	-	379	-	36,566
ოქროს	491	-	-	3,169	75,691	79,351
სალომბარდო						
სულ	265,480	20,365	16,804	55,593	76,701	434,943

ლარი '000 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	წმინდა ღირებულება					
	უძრავი ქონება	ფულადი სახსრები	სხვა	უზრუნველყოფის გარეშე	ძვირფასი ლითონები	სულ
ბიზნესი	98,185	3,327	16,449	1,765	746	120,472
სამომხმარებლო	58,604	3,454	1,393	52,051	-	115,502
იპოთეკური	38,347	-	-	321	-	38,668
ოქროს	-	-	-	249	161,693	161,942
სალომბარდო						
სულ	195,136	6,781	17,842	54,386	162,439	436,584

ზემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია თანხები იმ უზრუნველყოფის გაუთვალისწინებლად, რომლის ღირებულებაც სესხის ღირებულებას აღემატება. რამდენიმე სახის გირაოთი უზრუნველყოფილი სესხებისთვის, ნაჩვენებია უზრუნველყოფა, რომელიც ყველაზე მეტად რელევანტურია გაუფასურების შეფასებისთვის. უზრუნველყოფის გარეშე სესხების უდიდესი ნაწილი წარმოადგენს სახელფასო სესხებს, რომლებიც მოიცავს პირადი გარანტიით უზრუნველყოფილ სესხებს.

ვ) დასაკუთრებული ქონება

დასაკუთრებული ქონება ძირითადად წარმოადგენს უძრავ ქონებას, რომელსაც ბანკი ისაკუთრებს ვადაგადაცილებული სესხების დასაფარად. ასეთი აქტივები მიიჩნევა მარაგებად, შემენისას აღიარდება თვითღირებულებით და შემდგომში ფასდება ამ ღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. ჯგუფის პოლიტიკა ითვალისწინებს დასაკუთრებული ქონების შეძლებისდაგვარად მალე გაყიდვას.

2016 წლის განმავლობაში, ჯგუფმა დაისაკუთრა 3,161 ათასი ლარის ღირებულების ქონება (2015 წელს: 15,016 ათასი ლარი). 2016 ან 2015 წელს ჯგუფს არ გაუყიდა დასაკუთრებული ქონება.

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასაკუთრებული ქონების დაახლოებით 70% (2015 წელს: 80%) მიეკუთვნება ერთ მსესხებელს. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მსესხებლის მიერ დაწყებული სასამართლო დავის გამო, ბანკი დროებით შეზღუდულია გაყიდოს ან გამოიყენოს ეს ქონება. შიდა და გარე იურისტების სამართლებრივ ანალიზზე დაყრდნობით, მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ ბანკი სასამართლო დავას მოიგებს.

7. ძირითადი საშუალებები

ლარი '000	მიწა	შენობა- ნაგებობები	საოფისე და კომპიუტერ ული აღჭურვილო ბა	სატრანსპ ორტო საშუალე ბები	ავეჯი, ინვენტარი და სხვა ძირითადი საშუალებები	იჯარით აღებული ქონების კეთილმ ოწყობა	სულ
თვითღირებულება							
2015 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	32	12,364	3,572	686	5,519	2,843	25,016
შესყიდვები	-	1,310	2,410	62	699	58	4,539
გაყიდვები	-	-	(3)	(72)	(28)	(76)	(179)
გადაცემები	-	4	-	-	(16)	12	-
გადატანა დასაკუთრებული აქტივებიდან	417	135	-	-	-	-	552
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	449	13,813	5,979	676	6,174	2,837	29,928
2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	449	13,813	5,979	676	6,174	2,837	29,928
შესყიდვები	-	1,353	1,136	5	1,453	187	4,134
გაყიდვები	-	-	(236)	-	(175)	(5)	(416)
გადაცემები	-	(63)	-	-	27	36	-
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	449	15,103	6,879	681	7,479	3,055	33,646
დაგროვილი ცვეთა							
2015 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	-	2,030	2,942	525	4,815	2,064	12,376
ცვეთის ხარჯი	-	559	327	69	360	261	1,576
გაყიდვები	-	-	(1)	(72)	(16)	(31)	(120)
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	2,589	3,268	522	5,159	2,294	13,832
2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	-	2,589	3,268	522	5,159	2,294	13,832
ცვეთის ხარჯი	-	590	739	78	418	252	2,077
გაყიდვები	-	-	(236)	-	(175)	(5)	(416)
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	3,179	3,771	600	5,402	2,541	15,493
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
1 იანვარი 2015 წელი	32	10,334	630	161	704	779	12,640
31 დეკემბერი 2015 წელი	449	11,224	2,711	154	1,015	543	16,096
31 დეკემბერი 2016 წელი	449	11,924	3,108	81	2,077	514	18,153

8. გუდვილი

გუდვილი 20,374 ათასი ლარის ოდენობით სრულად უკავშირდება 2008 წელს სს „კორის“ მიერ სს „სტანდარტ ბანკის“ შექმნას. სს „კორი“ დაფუძნდა კომერციული ბანკის სახით სს „სტანდარტ ბანკის“ შექმნის პერსპექტივით და მას არ განუხორციელებია რაიმე ოპერაცია ბიზნეს კომბინაციამდე.

გაუფასურების ანალიზის მიზნებისთვის, ჯგუფი განიხილება ფულადი სახსრების წარმომქმნელ (CGU) ერთადერთ ერთეულად. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი თანხა ეფუძნება გამოყენებით ღირებულებას, რომელიც შეფასებულია ფულადი ნაკადების დისკონტირების გზით.

ანაზღაურებადი თანხის შეფასებაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებები წარმოდგენილია ქვემოთ. მნიშვნელოვანი დაშვებები წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მიერ საბანკო სექტორში მომავალი ტენდენციების და ქვეყნის ეკონომიკის ზრდის დაგეგმილი განაკვეთის შეფასებას, რომელიც ეფუძნება როგორც გარე, ისე - შიდა წყაროებიდან მოპოვებულ მონაცემებს.

პროცენტებში	2016	2015
დისკონტირების განაკვეთი	11%	11%
ზრდის განაკვეთი ოპერაციების შეწყვეტამდე	5%	5%
თავისუფალი ფულადი ნაკადების დაგეგმილი ზრდის განაკვეთი (საშუალოდ მომავალი ხუთი წლისთვის)	5%	5%

დისკონტირების განაკვეთი დენომინირებულია აშშ დოლარში და ასახავს მსგავსი კომპანიების ინვესტირებულ კაპიტალზე ფულადი ნაკადებისთვის მოთხოვნილ უკუგების განაკვეთს.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის შეფასებული ანაზღაურებადი თანხა აღემატებოდა მის საბალანსო ღირებულებას. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ არანაირი გონივრული ცვლილება მნიშვნელოვან დაშვებებში არ გამოიწვევდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულების გადაჭარბებას ანაზღაურებად თანხაზე.

9. დაბეგვრა

ლარი'000	2016	2015
მიმდინარე საგადასახადო ხარჯი		
მიმდინარე წელი	-	-
ცვლილებები დროებით სხვაობებში, დროებითი სხვაობების წარმოშობის ან გაუქმების შედეგად	282	(265)
სულ მოგების გადასახადის სარგებელი / (ხარჯი)	282	(265)

2016 წელს მიმდინარე მოგების გადასახადის საგადასახადო განაკვეთია 15% (2015 წელს: 15%).

ეფექტური საგადასახადო განაკვეთი:

ლარი '000	2016	%	2015	%
მოგება დაბეგრამდე	5,254		4,337	
მოგების გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთით	788	15	651	15
კანონმდებლობაში ცვლილებით გამოწვეული ცვლილება აღიარებულ გადავადებულ საგადასახადო ვალდებულებაში (განმარტებითი შენიშვნა 3)	(576)	(11)	-	-
წმინდა არადაბეგრადი შემოსავალი	(494)	(9)	(386)	(9)
	(282)	(5)	265	6

წლის განმავლობაში დროებით სხვაობებში ცვლილება

ლარი '000	1 იანვარი 2016 წელი	მოგება ან ზარალში აღიარებული	31 დეკემბერი 2016 წელი
კლიენტებზე გაცემული სესხები	877	(2,314)	(1,437)
გუდვილი და სხვა არამატერიალური აქტივები	(1,789)	1,855	66
მომავალ პერიოდებზე გადატანილი საგადასახადო ზარალი	115	1,265	1,380
სხვა	200	(524)	(324)
	(597)	282	(315)

ლარი '000	1 იანვარი 2015 წელი	მოგება ან ზარალში აღიარებული	31 დეკემბერი 2015 წელი
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(423)	1,300	877
გუდვილი და სხვა არამატერიალური აქტივები	(1,716)	(73)	(1,789)
მომავალ პერიოდებზე გადატანილი საგადასახადო ზარალი	1,638	(1,523)	115
სხვა	169	31	200
	(332)	(265)	(597)

მომავალ პერიოდებზე გადატანილი საგადასახადო ზარალი

გადავადებული საგადასახადო აქტივი არ აღიარებულა შემდეგ ერთეულებთან მიმართებაში:

ლარი '000	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015
მომავალ პერიოდებზე გადატანილი საგადასახადო ზარალი	847	-

ჯგუფის მომავალ პერიოდებზე გადატანილი საგადასახადო ზარალი ვადის გასვლის დღისთვის წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

ლარი '000	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015
2019	115	115
2021	2,112	-
	2,227	115

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად, საგადასახადო ზარალი შესაძლოა გადატანილ იქნას 5 წლამდე ვადით. თუმცა, საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში განხორციელებული ცვლილებების (განმარტებითი შენიშვნა 3) გამო, საგადასახადო ზარალს ვადა გაუვა 2019 წლის 1 იანვარს. გადავადებული საგადასახადო აქტივი 1,380 ათასი ლარის ოდენობით აღიარებულია იმ თანხის ოდენობით, რის გამოყენებასაც ხელმძღვანელობა სავარაუდოდ მიიჩნევს მომავალში დასაბეგრ მოგებასთან მიმართებაში.

10. სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან

'000 ლარი	ვალუტა	დაფარვის წელი	31 დეკემბერი 2016		31 დეკემბერი 2015	
			ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
ბლექ სი თრეიდ ენდ დეველოპმენტ ბანკი (BSTDB) დოლარი	აშშ	2018	10,696	10,696	21,291	21,291

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხების დანაკარგების რეზერვის ზრდის შედეგად (რაც გამოწვეული იყო თაღლითური ქმედებით (შენიშვნა 6)), ბანკმა ვერ დააკმაყოფილა BSTDB-ს ერთ-ერთი ფინანსური შეზღუდვა, კერძოდ, ღია საკრედიტო მგრძობელობის მაჩვენებელი კაპიტალთან მიმართებაში (მაქსიმუმ 25%, ფაქტიური 33.62%). 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს მოცემულ დარღვევასთან დაკავშირებით არ მიუღია BSTDB-სგან წერილობითი ნებართვა. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი აკმაყოფილებს BSTDB-ის ყველა ფინანსურ შეზღუდვას.

11. სუბორდინირებული სესხები

'000 ლარი	ვალუტა	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	დაფარვის წელი	31 დეკემბერი 2016		31 დეკემბერი 2015	
				ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
შპს „სტანდარტ კაპიტალ საქართველო“	აშშ დოლარი	11%	2025	7,183	7,183	7,222	7,222
შპს „სტანდარტ კაპიტალი საქართველო“	აშშ დოლარი	11%	2026	5,341	5,341	4,833	4,833
დაბი კონტრაქტინგი*	აშშ დოლარი	6%	2022	21,181	21,181	23,957	23,957
სულ სუბორდინირებული სესხები				33,705	33,705	36,012	36,012

გაკოტრების შემთხვევაში, სუბორდინირებული სესხები დაიფარება ჯგუფის ყველა სხვა ვალდებულების სრულად დაფარვის შემდეგ.

* 2016 წელს სუბორდინირებული სესხი 2 მილიონი აშშ დოლარის (4,939 ათასი ლარი) ოდენობით, გადაიფარა ბანკის სააქციო კაპიტალის გამოშვებით (განმარტებითი შენიშვნა 15).

12. ბანკთაშორისი ანგარიშები

ლარი '000	2016	2015
სესხი სებ-სგან	-	25,000
ვადიანი დეპოზიტები ბანკებისგან	-	12,642
სხვა მოკლევადიანი ანგარიშები ბანკებისგან	416	3,337
სულ დეპოზიტები და ვალდებულებები ბანკების წინაშე	416	40,979

2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სებ-ისგან 25,000 ათასი ლარის ოდენობით მიღებულ სესხზე ვრცელდებოდა საპროცენტო განაკვეთი 9.2% და მისი დაფარვის ვადა იყო 2016 წელი.

13. მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები

ლარი '000	2016	2015
მიმდინარე ანგარიშები	241,063	196,207
ვადიანი ანაზრები	279,539	254,561
სულ მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	520,602	450,768
გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფის სახით	14,197	7,901

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰყავს 12 მომხმარებელი (2015 წელს: 9 მომხმარებელი), რომელთა ნაშთები აღემატება საკუთარი კაპიტალის 10%-ს. ეს ნაშთები 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 226,227 ათას ლარს (2015 წელს: 169,901 ათასი ლარი).

ლარი '000	2016	2015
კერძო საწარმოები	301,533	226,846
ფიზიკური პირები	145,472	126,031
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები	73,597	97,891
სულ მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	520,602	450,768

მიმდინარე ანგარიშებისა და დეპოზიტების ანალიზი ეკონომიკური სექტორის მიხედვით:

ლარი '000	2016	2015
ფიზიკური პირები	145,472	126,031
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები	73,597	97,891
ვაჭრობა და მომსახურება	51,791	44,278
ენერგეტიკა	43,461	25,316
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	42,323	33,410
მშენებლობა	39,826	13,582
არასაბანკო საკრედიტო ორგანიზაციები	19,220	25,623
დაზღვევა	15,943	16,209
სამთო მრეწველობა	3,269	3,001
სხვა	85,700	65,427
სულ მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	520,602	450,768

14. სხვა ვალდებულებები

ლარი '000	2016	2015
„სვოპ“ ხელშეკრულებები	6,917	3,930
ანგარიშსწორება პლასტიკური ბარათებითა და თანხის გადარიცხვის ოპერაციები	2,687	370
სხვა	1,785	1,920
სულ სხვა ფინანსური ვალდებულებები	11,389	6,220
ანარიცხები გარანტიებისთვის და საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებისთვის	360	181
სხვა	659	167
სულ სხვა ვალდებულებები	12,408	6,568

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში ნაჩვენებია აქტივებად ან ვალდებულებებად აღრიცხული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულებები, მათ პირობით ღირებულებებთან ერთად. სრული სახით აღრიცხული პირობითი ღირებულება წარმოადგენს წარმოებული ინსტრუმენტის ქვემდებარე აქტივის თანხას, საცნობარო განაკვეთს ან ინდექსს და წარმოადგენს წარმოებული ინსტრუმენტების ღირებულებაში ცვლილებების შეფასების საფუძველს. პირობითი ღირებულება აღნიშნავს წლის ბოლოსთვის დარჩენილი ოპერაციების მოცულობას და არა საკრედიტო რისკს.

ლარი '000	2016		2015	
	პირობითი ღირებულება	ვალდებულებები რეალური ღირებულებით	პირობითი ღირებულება	ვალდებულებები რეალური ღირებულებით
სავალუტო ხელშეკრულებები				
სვოპები - ადგილობრივი	34,439	6,917	37,012	3,930

15. კაპიტალი

აქციების რაოდენობა	ჩვეულებრივი აქციები	
	2016	2015
გამოშვებული 1 იანვრის მდგომარეობით	1,110,000	995,160
ნაღდი ფულის სახით გამოშვებული, სრულად გადახდილი	54,329	114,840
გაქვითული სუბორდინირებული სესხით (განმარტებითი შენიშვნა 11)	49,391	-
გამოშვებული 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სრულად გადახდილი	1,213,720	1,110,000
ავტორიზებული აქციები - ნომინალური ღირებულება	100	100

ყველა ჩვეულებრივი აქცია ხარისხდება თანაბრად ბანკის ნარჩენ აქტივებთან მიმართებაში.

ჩვეულებრივი აქციები

ჩვეულებრივი აქციების მფლობელები უფლებამოსილი არიან მიიღონ დროდადრო გამოცხადებული დივიდენდები და მათ აქვთ ბანკის კრებებზე აქციაზე ერთი ხმის უფლება. 2016 და 2015 წელში დივიდენდები არ გამოცხადებულა და არ გადახდილა.

16. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

ლარი '000	2016	2015
სესხები	58,751	52,548
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	3,172	2,797
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,170	2,274
სულ საპროცენტო შემოსავალი	63,093	57,619
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	31,003	24,631
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	2,355	2,874
სუბორდინირებული სესხები	2,671	2,611
სულ საპროცენტო ხარჯი	36,029	30,116
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	27,064	27,503

17. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯები

ლარი '000	2016	2015
ოპერაციები პლასტიკური ბარათით	2,578	1,588
ანგარიშსწორების ოპერაციები	1,338	1,053
ფულადი ოპერაციები	995	1,047
გარანტიები და გაცემული აკრედიტივები	800	346
სხვა	591	682
სულ საკომისიო შემოსავალი	6,302	4,716
ოპერაციები პლასტიკური ბარათით	2,415	1,508
ანგარიშსწორების ოპერაციები	442	342
ფულადი ოპერაციები	377	214
სხვა	324	339
სულ საკომისიო ხარჯები	3,558	3,661
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	2,744	2,313

18. სხვა საოპერაციო ხარჯები

ლარი '000	2016	2015
საიჯარო ხარჯები	2,410	2,047
სარეკლამო და მარკეტინგული მომსახურებები	1,381	929
პროფესიული მომსახურებები	1,169	1,217
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	596	336
წარმომადგენლობითი ხარჯები	546	489
ტრანსპორტირება და ინკასაცია	373	275
კომუნიკაციები	370	343
დაცვის ხარჯი	369	320
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	355	361
საოფისე ინვენტარი	329	285
დაზღვევა	255	152
პლასტიკური ბარათის ხარჯები	161	97
სამივლინებო ხარჯები	122	55
სხვა	973	905
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები	9,409	7,811

19. საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები

ჯგუფს აქვს სესხის გაცემის ვალდებულება, რომელიც იღებს დამტკიცებული სესხის, საკრედიტო ბარათის ლიმიტის ან ოვერდრაფტის ფორმას. ჯგუფი გაცემს ფინანსურ გარანტიებს და აკრედიტივებს კლიენტების მხრიდან მესამე პირების წინაშე ვალდებულების შესრულების უზრუნველსაყოფად. ამ ხელშეკრულებებს აქვთ ფიქსირებული ლიმიტები და ზოგადად გრძელდება სამ წლამდე ვადით.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების, ფინანსური გარანტიებისა და აკრედიტივების გაცემისას ჯგუფი იყენებს იმავე საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკებსა და პროცედურებს, რომელსაც ის მიმართავს კლიენტებზე სესხების გაცემისას.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების სახელშეკრულებო თანხები კატეგორიების მიხედვით მოცემულია შემდეგ ცხრილში. ცხრილში წარმოდგენილი საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებთან დაკავშირებული თანხები მოიაზრებს წინასწარ სრულად გადახდილ თანხებს. ცხრილში ასახული გარანტიებისა და აკრედიტივებისთვის განკუთვნილი თანხები მოიცავს მაქსიმალურ სააღრიცხვო ზარალს, რომელიც აღიარდებოდა ანგარიშგების დღეს, თუ კონტრაქტორები ვერ შეძლებენ სახელშეკრულებო ვალდებულებების სრულად შესრულებას.

ლარი '000	2016	2015
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულები		
გარანტიები	33,352	18,783
აკრედიტივები	386	2,350
სულ საკრედიტო ხასიათის ვალდებულები	33,738	21,133
მინუს გარანტიებისა და აკრედიტივების უზრუნველყოფის სახით არსებული ფულადი სახსრები	(14,197)	(7,901)
სულ გარანტიები და აკრედიტივები	19,541	13,232
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	5,102	16,518

20. რისკების მართვა

რისკების მართვა საბანკო ბიზნესისთვის ფუნდამენტურია და ჯგუფის ოპერირებისთვის აუცილებელი ელემენტების ფორმირებას ახდენს. ჯგუფისთვის უმთავრესს რისკებს წარმოადგენს საბაზრო, საკრედიტო, ლიკვიდურობის, ასევე საოპერაციო, იურიდიული და რეპუტაციული რისკები.

ჯგუფის რისკების მართვის პოლიტიკები მიზნად ისახავს რისკების იდენტიფიცირებას, ანალიზს და მართვას, რისკების სათანადო ზღვრის დაწესებას და კონტროლს, რისკის დონის მუდმივ კონტროლს და ლიმიტების დაცვას. რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები გადაიხედება რეგულარულად, რათა მასში აისახოს ცვლილები საბაზრო პირობებსა, შეთავაზებულ პროდუქტებსა და სერვისებში და განვითარდეს საუკეთესო პრაქტიკა. ჯგუფმა შეიმუშავა მნიშვნელოვანი რისკებისა და კაპიტალის მართვის შესახებ ანგარიშგების წარდგენის სისტემა.

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ხელმძღვანელობაზე უფლებამოსილ ორგანოებს ეროვნული ბანკის რეკომენდაციებისა და რეგულაციების მიხედვით დამტკიცებული აქვთ ჯგუფის შიდა დოკუმენტაცია, რომელშიც ჩამოყალიბებულია ჯგუფის ძირითადი რისკების ამოცნობის, მართვისა და სტრეს-ტესტირების პროცედურები და მეთოდოლოგიები.

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია მნიშვნელოვანი რისკების მართვის სისტემის ზედამხედველობაზე, ასევე მიმოიხილავს რისკების მართვის პოლიტიკებსა და პროცედურებს, ადასტურებს შედარებით არსებითი რისკების მგრძობელობას.

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია რისკის გამანეიტრალებელი საზომების მონიტორინგსა და დანერგვაზე, ასევე იმის უზრუნველყოფაზე, რომ ჯგუფი ოპერირებდეს დადგენილი რისკის პარამეტრებში. რისკების დეპარტამენტის უფროსი პასუხისმგებელია მთლიანი რისკის მართვასა და შესაბამისობის უზრუნველყოფაზე, პრინციპებისა და მეთოდების დანერგვაზე, რომლებიც უზრუნველყოფენ ფინანსური და არაფინანსური რისკების იდენტიფიცირებას, შეფასებას, მართვასა და ანგარიშგებას. იგი პირდაპირ ანგარიშვალდებულია აღმასრულებელი დირექტორის და არაპირდაპირ - დირექტორთა საბჭოს წინაშე.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია აკონტროლოს ჯგუფის შესაბამისობა რისკის ლიმიტსა და კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან, რაც დადგენილია ჯგუფის შიდა დოკუმენტაციით. ჯგუფის რისკების მართვის პროცედურების ეფექტურობის კონტროლის და მათი თანმიმდევრული გამოყენების თვალსაზრისით, სამეთვალყურეო საბჭო და მართვის ორგანოები პერიოდულად იღებენ შიდა აუდიტის და რისკების დეპარტამენტის მიერ მომზადებულ ანგარიშგებს, განიხილავენ ანგარიშგების შინაარსს და შემოთავაზებულ მაკორექტირებელ ქმედებებს.

ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) მართავს და აკონტროლებს საკრედიტო, საბაზრო და ლიკვიდურობის რისკებს, როგორც პორტფელის, ისე ტრანზაქციის დონეზე. იმისათვის, რომ მიიღონ ეფექტური გადაწყვეტილებები, ჯგუფმა შეიმუშავა საკრედიტო კომიტეტის იერარქია, რომელიც დამოკიდებულია ექსპოზიციის ტიპსა და თანხაზე.

გარე და შიდა რისკ ფაქტორები იდენტიფიცირდება და იმართება ორგანიზაციის მასშტაბით. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა რისკ ფაქტორების სრული სპექტრის იდენტიფიცირებას და მიმდინარე რისკების შემარბილებელ პროცედურებზე რწმუნების დონის განსაზღვრას. სტანდარტული საკრედიტო და საბაზრო რისკების ანალიზისგან დამოუკიდებლად, რისკების დეპარტამენტი მონიტორინგს უწევს ფინანსურ და არა-ფინანსურ რისკებს საოპერაციო ერთეულებთან რეგულარული შეხვედრებით, იმისთვის რომ მოისმინოს ექსპერტთა მოსაზრებები მათი საქმიანობის სფეროებთან დაკავშირებით.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე ვერ შეძლებს მოვალეობის შესრულებას და ამით მეორე მხარეს მიაყენებს ფინანსურ ზარალს. საკრედიტო რისკი წარმოიშობა ბანკის მიერ კონტრაგენტებთან საკრედიტო და სხვა ტრანზაქციების განხორციელებით, რის შედეგადაც წარმოიქმნება ფინანსური აქტივი.

ჯგუფი ახარისხებს მის მიერ ნაკისრ საკრედიტო რისკებს ერთ მსესხებელთან ან მსესხებელთა ჯგუფთან დაკავშირებული დასაშვები რისკის დონის დადგენით. ბანკმა შემდგომში დააფუძნა საკრედიტო კომიტეტის 3 დონე, რომელიც პასუხისმგებელია ინდივიდუალური მსესხებლებისთვის საკრედიტო ლიმიტის დამტკიცებაზე. თითოეული საკრედიტო კომიტეტის განხილვისა და დამტკიცების ზღვარი განსხვავდება სესხის ტიპის მიხედვით. მხოლოდ საცალო სესხები (ხელფასი/საკრედიტო ბარათი/ოვერდრაფტი) მაქსიმალური ოდენობით 17 ათასი ლარი გაიცემა ფილიალის დონეზე. კლიენტებთან ურთიერთობის მენეჯერები ავსებენ საკრედიტო განაცხადის ფორმებს, რომელსაც გადასცემენ შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს ლიმიტის დასამტკიცებლად.

საკრედიტო რისკის მგრძობელობაზე მონიტორინგის განსახორციელებლად პორტფელის ანალიზის მენეჯერის მიერ იწერება და საკრედიტო რისკების დეპარტამენტის მიერ მიმოიხილება რეგულარული ანგარიშები. მონიტორინგი მოიცავს კლიენტის საქმიანობის ფინანსური შედეგის მიმოხილვას. ბანკის საფინანსო აქტივების საკრედიტო რისკის მიმართ მგრძობელობა შემდეგნაირად გამოიყურება:

'000 ლარი 31 დეკემბერი 2016 წელი	არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული			ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული	ინდივიდუალურად გაუფასურებული	სულ
	მაღალი შეფასება	სტანდარტული შეფასება	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	54,721	-	-	-	-	54,721
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	72,573	-	-	-	-	72,573
კლიენტებზე გაცემული სესხები						
სამომხმარებლო სესხები	2,202	82,166	49,964	12,961	417	147,710
ბიზნეს სესხები	19,191	127,444	22,199	8,584	7,475	184,893
იპოთეკური სესხები	-	35,145	464	2,181	479	38,269
ოქროს სალომბარდო სესხები	36,572	135	22,696	356	36,196	95,955
	57,965	244,890	95,323	24,082	44,567	466,827
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	29,465	-	-	-	-	29,465
სხვა ფინანსური აქტივები	1,232	-	-	233	-	1,465
სულ	215,956	244,890	95,323	24,315	44,567	625,051

'000 ლარი 31 დეკემბერი 2015 წელი	არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული			ვადაგადაცი ლებული, მაგრამ არა გაუფასურებ ული	ინდივიდუა ლურად გაუფასურებ ული	სულ
	მაღალი შეფასება	სტანდარტუ ლი შეფასება	სტანდარტუ ლზე დაბალი შეფასება			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	51,293	-	-	-	-	51,293
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	44,052	-	-	-	-	44,052
სესხები						
სამომხმარებლო სესხები	3,454	56,537	52,266	8,721	676	121,654
ბიზნეს სესხები	4,074	87,576	18,561	1,612	15,051	126,874
იპოთეკური სესხები	-	37,509	472	2,370	214	40,565
ოქროს სალომბარდო სესხები	133,811	-	7,181	806	31,799	173,597
	141,339	181,622	78,480	13,509	47,740	462,690
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	33,949	-	-	-	-	33,949
სხვა ფინანსური აქტივები	673	-	-	149	-	822
სულ	271,306	181,622	78,480	13,658	47,740	592,806

ქვემოთ მოცემულია ვადაგადაცილებული სესხების ანალიზი ხანდაზმულობის მიხედვით. ვადაგადაცილებული სესხების უმრავლესობა არ ითვლება გაუფასურებულად მათი მაღალი ხარისხისა და საკმარისი უზრუნველყოფის გამო.

ბანკის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია ასეთია:

- ▶ ვადაგადაუცილებელი ფინანსური აქტივი, რომელიც უზრუნველყოფილია დეპოზიტით ან ძვირფასი ლითონებით განეკუთვნება მაღალი შეფასების კატეგორიას; ბანკი სებ-ში სავალდებულო რეზერვს, ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქებსა და ობლიგაციებს და სებ-ის სადეპოზიტო სერტიფიკატებს მიაკუთვნებს მაღალი შეფასების ფინანსურ აქტივებს.
- ▶ ვადაგადაუცილებელი ფინანსური აქტივი, რომელიც უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით განეკუთვნება სტანდარტული შეფასების კატეგორიას.

ვადაგადაუცილებელი ფინანსური აქტივი, რომელიც უზრუნველყოფილია სხვა ტიპის აქტივით ან არ არის სრულად უზრუნველყოფილი, განეკუთვნება სტანდარტის ქვემოთ შეფასების კატეგორიას. ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სესხების ხანდაზმულობის ანალიზი ფინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით შემდეგია:

'000 ლარი 31 დეკემბერი 2016 წელი	30 დღეზე ნაკლები	31 დღიდან 60 დღემდე	61 დღიდან 90 დღემდე	90 დღეზე მეტი	სულ
სესხები					
სამომხმარებლო სესხები	6,279	1,922	604	4,156	12,961
ბიზნეს სესხები	6,162	155	1,081	1,187	8,585
იპოთეკური სესხები	983	168	-	1,029	2,180
ოქროს სალომბარდო სესხები	356	-	-	-	356
სულ	13,780	2,245	1,685	6,372	24,082

'000 ლარი 31 დეკემბერი 2015 წელი კლიენტებზე გაცემული სესხები	30 დღეზე ნაკლები	31 დღიდან 60 დღემდე	61 დღიდან 90 დღემდე	90 დღეზე მეტი	სულ
სამომხმარებლო სესხები	2,692	703	354	4,971	8,720
ბიზნეს სესხები	616	56	-	940	1,612
იპოთეკური სესხები	379	269	822	901	2,371
ოქროს სალომბარდო სესხები	806	-	-	-	806
სულ	4,493	1,028	1,176	6,812	13,509

ჯგუფი ასევე ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რომელიც წარმოიქმნება გარანტიებისა და აკრედიტივებისაგან. საკრედიტო რისკი გარეგანსურ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის განისაზღვრება იმ ზარალის მიღების შესაძლებლობით, რომელიც გამოწვეულია ფინანსური ინსტრუმენტის კონტრაქტორი მეორე მხარის მიერ ხელშეკრულების პირობების შეუსრულებლობით. პირობითი ვალდებულებების აღებისას ბანკი იყენებს იმავე საკრედიტო პოლიტიკას, რასაც ბალანსური ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, კრედიტის დამტკიცების დადგენილი პროცედურის, დაწესებული რისკის კონტროლის ლიმიტებისა და მონიტორინგის პროცედურების შესაბამისად.

გაუფასურების შეფასება

სესხების გაუფასურების შეფასებისას გაითვალისწინება ძირითადი თანხის ან პროცენტის ვადაგადაცილება 30 დღეზე მეტი ვადით, რაიმე სახის სირთულე კონტრაგენტის ფულად ნაკადებში, კრედიტუნარიანობის გაუარესება ან ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობების დარღვევის ფაქტი. ბანკი ახორციელებს სესხების გაუფასურების შეფასებას ორი მიმართულებით : ინდივიდუალურად და კოლექტიურად შეფასებული რეზერვებით.

ინდივიდუალურად შეფასებული რეზერვები

თითოეული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხისთვის ბანკი ინდივიდუალურად ადგენს შესაფერის რეზერვს. რეზერვის ოდენობის განსაზღვრისას გაითვალისწინება უზრუნველყოფის საგნის სარეალიზაციო ღირებულება და მომავალი ფულადი ნაკადები. გაუფასურების ზარალი ფასდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდისათვის, თუ გაუთვალისწინებელი გარემოებები არ მიიქცევა ყურადღებას.

კოლექტიურად შეფასებული რეზერვები

გაუფასურების რეზერვის კოლექტიური შეფასების მეთოდი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ან ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხებისათვის, სადაც არ ფიქსირდება ინდივიდუალური გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. გაუფასურების რეზერვი ფასდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდისათვის და თითოეული პორტფელი განიხილება დამოუკიდებლად.

გაუფასურების კოლექტიური შეფასება ითვალისწინებს იმ გაუფასურებასაც, რომელიც შესაძლოა დაფიქსირდეს პორტფელში, მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნულის მოხდენის ობიექტური მტკიცებულება ინდივიდუალურ შეფასების დროს არ არსებობს. გაუფასურების ზარალი განისაზღვრება პორტფელის ისტორიული დანაკარგების გათვალისწინებით.

ფინანსური გარანტიებისა და აკრედიტივების შეფასება და მათი ანარიცხების განსაზღვრა ხდება სესხების ანალოგიურად.

ბანკის ფინანსური აქტივების გეოგრაფიული კონცენტრაცია წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

'000 ლარი	2016				2015			
	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა ქვეყნები	სულ	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა ქვეყნები	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	54,262	37,012	281	91,555	50,812	30,624	453	81,889
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	72,573	-	-	72,573	44,052	-	-	44,052
სესხები	423,541	3,459	7,943	434,943	436,584	-	-	436,584
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	29,465	-	-	29,465	33,949	-	-	33,949
სხვა ფინანსური აქტივები	1,465	-	-	1,465	674	-	-	674
	581,306	40,471	8,224	630,001	566,071	30,624	453	597,148

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ საწარმოს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება. აქ იგულისხმება ფულის იმ საჭირო ოდენობის არსებობა, რომელიც დააკმაყოფილებს დეპოზიტების თანხების გატანას და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს მათი ვადის დადგომის შემთხვევაში. ლიკვიდურობის რისკი არსებობს მაშინ, როდესაც აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა ერთმანეთს არ ემთხვევა. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის თუ საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისობა და/ან შეუსაბამობის კონტროლი უმნიშვნელოვანესია ფინანსური დაწესებულებების მართვისთვის.

ლიკვიდურობის რისკის სამართავად, ბანკი ახორციელებს ყოველდღიურ მონიტორინგს კლიენტებსა და საბანკო ოპერაციებზე მომავალში მოსალოდნელ ფულად ნაკადებზე, რაც წარმოადგენს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის შემადგენელ ნაწილს. ხელმძღვანელთა საბჭო აწესებს ლიმიტს დასაფარი თანხის მინიმალურ ნაწილზე ანაბრებიდან თანხის გატანის შემთხვევაში, ასევე ბანკთაშორისი და სასესხო საშუალებების იმ მინიმალურ ნაწილზე, რომელიც უნდა ეყოს თანხაზე მოთხოვნას როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ ვითარებაში. ისინი ასევე ადგენენ პარამეტრებს ვალდებულებების ბაზის რისკის დივერსიფიკაციისათვის.

ბანკის ლიკვიდურობის პოლიტიკა მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ფულადი ნაკადების პროგნოზირება და ლიკვიდური აქტივების საკმარისი დონის შენარჩუნება დროის სხვადასხვა მონაკვეთში ბანკის ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად;
- ▶ ბანკის სტრატეგიულ მიზნებთან შესაბამისი დაფინანსების გეგმის არსებობა;
- ▶ დაფინანსების დივერსიფიცირებული წყაროების შენარჩუნება და ამით როგორც ქვეყნის შიდა, ისე უცხოური წყაროებიდან ბანკის მიერ სესხების მიღების შესაძლებლობის გაუმჯობესება;
- ▶ მაღალი ლიკვიდურობისა და მაღალი ხარისხის აქტივების შენარჩუნება;
- ▶ პროდუქტების ბაზის ცვლილება დროის შუალედში დაფინანსების არსებული წყაროების შესაბამისად;
- ▶ ლიკვიდურობის კოეფიციენტების ყოველდღიური მონიტორინგი მარეგულირებელი ორგანოს მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად; და
- ▶ დროის ნებისმიერ შუალედში აქტივებისა და ვალდებულებების სტრუქტურის მუდმივი მონიტორინგი.

ბანკის სახაზინო განყოფილებას აკისრია შემდეგი პასუხისმგებლობა:

- ▶ საქართველოს ეროვნული ბანკის ლიკვიდურობის მოთხოვნებთან შესაბამისობა, ასევე

შესაბამისობა ლიკვიდურობის მოთხოვნების იმ მუხლებთან, რომლებიც შედის უცხოურ კრედიტორებთან დადებულ ხელშეკრულებებში;

- ▶ ხელმძღვანელობისთვის ყოველდღიური ანგარიშის წარდგენა, მათ შორის ხელმძღვანელობის ინფორმირება ძირითადი ვალუტების (ლარი, აშშ დოლარი, ევრო) ლიკვიდურობის დონის, ნაღდი ფულის პოზიციის შესახებ;
- ▶ ხელმძღვანელობისთვის წარდგენილი ყოველკვირეული ანგარიში ფულადი სახსრების მოძრაობის პროგნოზის შესახებ ძირითად ვალუტაში (ლარი, აშშ დოლარი, ევრო);
- ▶ ლიკვიდური აქტივების დონის მუდმივი კონტროლი/მონიტორინგი;
- ▶ დეპოზიტებისა და სხვა ვალდებულებების კონცენტრაციის მონიტორინგი; და
- ▶ ფულადი სახსრების სწრაფად გაზრდის გეგმის ქონა, სტრესულ ვითარებაში ლიკვიდურობის შენარჩუნების მიზნით.

ბანკი აფასებს და ზედამხედველობს ლიკვიდურობის პოზიციას ცალკე აღებული კოეფიციენტების მიხედვით, რომლებიც დაწესებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. სეზ-ის მოთხოვნით, მინიმალური საშუალო თვიური ლიკვიდურობის კოეფიციენტი უნდა იყოს არანაკლებ 30%. აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი ვალდებულია უზრუნველყოს სახაზინო განყოფილების მიერ ბანკის ლიკვიდურობის პოზიციის ჯეროვნად მართვა. რისკების მართვის განყოფილებას ევალება ამ საქმიანობათა გაკონტროლება. ლიკვიდურობის პოზიციასთან და მართვასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილებებს იღებს აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი.

ჯგუფი აქვს 5 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის გამოუყენებელ საკრედიტო ხაზი BSTDB-სთან (იხ. განმარტებითი შენიშვნა 10).

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადიანობის მიხედვით

ცხრილში მოცემულია ბანკის ფინანსური ვალდებულებების საკონტრაქტო ვადიანობის ანალიზი 31 დეკემბრის მდგომარეობით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება მიღებულ იქნება დაუყოვნებლივ. ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათი ლიკვიდაცია ისტორიულად საჭიროებს უფრო მეტ დროს, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები:

'000 ლარი	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
ფინანსური ვალდებულებები					
ბანკთაშორისი ანგარიშები და სესხები	3,325	2,874	5,534	-	11,733
ფინანსურ ინსტიტუტებთან მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	377,068	126,189	29,801	564	533,622
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	11,389	-	-	-	11,389
სუბორდინირებული სესხები	733	3,284	14,290	34,991	53,298
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	392,515	132,347	49,625	35,555	610,042

'000 ლარი	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით					
ფინანსური ვალდებულებები					
ბანკთაშორისი ანგარიშები და სესხები	62,415	-	-	-	62,415
ფინანსურ ინსტიტუტებთან მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	263,147	148,884	57,264	133	469,428
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	6,220	-	-	-	6,220
სუბორდინირებული სესხები	774	2,066	11,018	44,586	58,444
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	332,556	150,950	68,282	44,719	596,507

ბანკი თვლის, რომ ფინანსური გარანტიებისა და სესხების პირობითი ვალდებულებების ლიკვიდურობის მაქსიმალური რისკი არის 3 თვეზე ნაკლები, ეს არის პერიოდი როდესაც შესაძლოა გარანტიები გამოთხოვილი იყოს ან სესხების პირობითი ვალდებულებები ათვისებული. თუმცა ბანკს წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, აქვს მოლოდინი, რომ ყველა პირობითი ვალდებულება არ იქნება გამოყენებული ვალდებულებების საკონტრაქტო ვადის ამოწურვამდე:

'000 ლარი	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2016 წელი	10,625	10,823	17,343	49	38,840
31 დეკემბერი 2015 წელი	22,137	10,231	5,283	-	37,651

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულების ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადობის რისკი, რაც გამოწვეულია საბაზრო ფასების ცვლილებით. საბაზრო რისკი მოიცავს სავალუტო, საპროცენტო განაკვეთის და ფასებთან დაკავშირებულ სხვა რისკებს. საბაზრო რისკები წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტების ღია პოზიციების გამო, რომლებიც ექვემდებარება ბაზრის ზოგად და კონკრეტულ ცვლილებებს, აგრეთვე საბაზრო ფასების და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსების მერყეობას. საბაზრო რისკების მართვის მიზანია ბაზარზე არსებული რისკის შეფასების მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში.

ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტებთან დაკავშირებით ჯგუფი იცავს სებ-ის მოთხოვნებს. ამ ლიმიტების მონიტორინგი წარმოებს ყოველდღიურად და არის ხელმძღვანელობის ზედამხედველობის ქვეშ.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო რისკი არის ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულების ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადობის რისკი, რაც გამოწვეულია საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებით. 2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი მნიშვნელოვნად არ არის დამოკიდებული საპროცენტო განაკვეთის რისკზე, რადგან არ ფლობს არსებით ნაშთებს ისეთი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების, რომლებიც ხასიათდებიან ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთებით.

საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში წარმოდგენილია საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები პროცენტის მატარებელი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის 2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ეს საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენენ ამ აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის მომენტამდე უკუგების მიახლოებულ შეფასებას:

	2016			2015		
	საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %			საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %		
	ლარი	აშშ დოლარი	სხვა ვალუტა	ლარი	აშშ დოლარი	სხვა ვალუტა
პროცენტის მატარებელი აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	-	-	8	-	-
სესხები	14	11	9	13	12	11
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	10	-	-	7	-	-
პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები						
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისაგან	-	6	-	9	5	2
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	7	4	1	9	5	3
სუბორდინირებული სესხები	-	8	-	-	8	-

სავალუტო რისკი

ჯგუფს აქვს რამდენიმე უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივები და ვალდებულებები. სავალუტო რისკი არის ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულების ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადობის რისკი, რაც გამოწვეულია გაცვლითი კურსის ცვლილებით.

ცხრილში ნაჩვენებია უცხოურ ვალუტაში წარმოდგენილი ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები 2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

'000 ლარი	ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სხვა ვალუტა	სულ
31 დეკემბერი 2016 წელი					
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	26,040	23,472	39,462	2,581	91,555
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	-	10,151	62,422	-	72,573
სესხები	147,012	15,444	272,487	-	434,943
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	29,465	-	-	-	29,465
სხვა ფინანსური აქტივები	247	546	670	2	1,465
სულ აქტივები	202,764	49,613	375,041	2,583	630,001
ვალდებულებები					
ბანკთაშორისი ანგარიშები და სესხები					
ფინანსურ ინსტიტუტებთან	416	-	10,696	-	11,112
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	180,623	49,250	288,273	2,456	520,602
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	33,705	-	33,705
სუბორდინირებული სესხები	2,968	120	8,302	-	11,390
სხვა ვალდებულებები	184,007	49,370	340,976	2,456	576,809
წმინდა საბალანსო პოზიცია	18,757	243	34,065	127	53,192

'000 ლარი	ლარი	ევრო	აშშ დოლარი	სხვა ვალუტა	სულ
31 დეკემბერი 2015 წელი					
აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	33,082	26,199	16,871	5,737	81,889
სავალდებულო რეზერვი სებ-ში	-	4,150	39,902	-	44,052
კლიენტებზე გაცემული სესხები	167,854	4,765	263,965	-	436,584
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	33,949	-	-	-	33,949
სხვა ფინანსური აქტივები	182	45	447	-	674
სულ აქტივები	235,067	35,159	321,185	5,737	597,148
ვალდებულებები					
ბანკთაშორისი ანგარიშები და სესხები	25,010	7,862	29,398	-	62,270
ფინანსურ ინსტიტუტებთან მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	196,043	27,244	222,418	5,063	450,768
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	36,012	-	36,012
სუბორდინირებული ვალი	1,920	-	4,300	-	6,220
სხვა ვალდებულებები	222,973	35,106	292,128	5,063	555,270
წმინდა საბალანსო პოზიცია	12,094	53	29,057	675	41,878

ჯგუფის სავალუტო რისკი იზრდება გარესაბალანსო აქტივებისა და ვალდებულებების გამოყენებით, როგორცაა გარანტიები და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები (განმარტებითი შენიშვნა 19), „სვო“ და „ფორვარდ“ ხელშეკრულებები, რომლებიც დენომინირებულია აშშ დოლარში (განმარტებითი შენიშვნა 14). შესაბამისად, ჯგუფის წმინდა სავალუტო პოზიცია განსხვავდება ზემოთ მოცემული წმინდა საბალანსო პოზიციისგან.

ლარის შესუსტება/გაძლიერება, როგორც ქვემოთაა ნახსენები, დოლარის მიმართ 2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეცვლიდა კაპიტალსა და მოგება ზარალს იმ რაოდენობით, რაც ქვემოთაა ნაჩვენები. ეს ანალიზი არის საშემოსავლო გადასახადის ეფექტის გათვალისწინებით და ემყარება უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილებას, რასაც ჯგუფი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მიიჩნევს მიზანშეწონილად. ანალიზი გულისხმობს, რომ ყველა სხვა ცვლადი, განსაკუთრებით, საპროცენტო განაკვეთი, დარჩება უცვლელი.

GEL'000	2016	2015
10% ლარის შესუსტება აშშ დოლართან მიმართებაში	(556)	342
10% ლარის გამყარება აშშ დოლართან მიმართებაში	556	(342)

წლის განმავლობაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი სავალუტო კურსები:

ლარი	საშუალო განაკვეთი	საშუალო განაკვეთი	გაცვლითი კურსი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს	განაკვეთი საანგარიშო პერიოდისთვის
	2016	2015	31 დეკემბერი 2016	31 დეკემბერი 2015
1 აშშ დოლარი	2.3667	2.2702	2.6468	2.3949
1 ევრო	2.6172	2.5204	2.7940	2.6169

ფასთან დაკავშირებული სხვა რისკი

ფასთან დაკავშირებული სხვა რისკი არის საბაზრო ფასების ცვლილებით (გარდა საპროცენტო განაკვეთის ან სავალუტო რისკებისა) გამოწვეული რისკი. 2016 და 2015 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი მნიშვნელოვნად არ არის დამოკიდებული ფასთან დაკავშირებულ სხვა რისკებზე.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი დარღვევები ან ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა მონიტორინგის სისტემა და პოტენციურ რისკებზე რეაგირება, შესაძლებელია იყოს რისკების მართვის ეფექტური ინსტრუმენტი. კონტროლის სისტემა უნდა ითვალისწინებდეს მოვალეობების ეფექტურ განაწილებას, წვდომის, უფლებამოსილების მინიჭებასა და შედარების პროცედურებს, კადრების მომზადების და შეფასების პროცესებს, მათ შორის შიდა აუდიტის გამოყენებას.

21. რეალური ღირებულების განსაზღვრა

რეალური ღირებულება კლასიფიცირდება სხვადასხვა დონეებად რეალური ღირებულების იერარქიაში იმ მონაცემების საფუძველზე, რომლებიც გამოყენებულია შეფასების მეთოდოლოგიაში:

- *დონე 1:* კოტირებული საბაზრო ფასი (არაკორექტირებული) აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის.
- *დონე 2:* მონაცემები გარდა იმისა, რაც შესულია პირველ დონეში და რომლებიც ხელმისაწვდომია აქტივისა და ვალდებულებისთვის, როგორც პირდაპირ (მაგ. ფასები), ასევე ირიბად (მაგ. მიღებულია ფასებისგან).
- *დონე 3:* მონაცემები აქტივისა და ვალდებულებისთვის, რომლებიც არ ეფუძნებიან დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს (არადაკვირვებადი მონაცემები).

იმ შემთხვევაში, როდესაც აქტივისა ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული მონაცემები შეიძლება დაჯგუფდეს რეალური ღირებულების სხვადასხვა დონეებად, რეალური ღირებულების შეფასება მთლიანობაში კლასიფიცირდება რეალური ღირებულების იერარქიის იმავე დონეში, როგორც ყველაზე დაბალი დონის მონაცემი, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანი შეფასებისთვის.

ჯგუფის შეფასებით, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებისგან. მოგება-ზარალის ანგარიშგების გავლით ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება კლასიფიცირდება იერარქიის მეორე დონეში, იმის გამო, რომ გამოიყენება შეფასების მოდელი, სადაც ყველა მნიშვნელოვანი შემავალი მონაცემი ხელმისაწვდომია.

რეალური ღირებულების შეფასება უნდა შეესაბამებოდეს აქტივის გაყიდვის ფასს ან მხარეებს შორის დადებული ჩვეულებრივი გარიგების საფუძველზე ვალდებულების გადაცემის ფასს შეფასების დღისათვის. თუმცა, გაურკვევლობის და შეფასების სუბიექტურობის გათვალისწინებით, რეალური ღირებულება არ უნდა იქნეს ინტერპრეტირებული, როგორც დაუყოვნებლივ რეალიზებადი აქტივის ან ვალდებულების გადაცემის ღირებულება.

ჯგუფმა განსაზღვრა რეალური ღირებულება შეფასების მეთოდების გამოყენებით. შეფასების მეთოდების გამოყენების მიზანია რეალური ღირებულების დადგენა, რომელიც ასახავს აქტივის გაყიდვის ფასს ან მხარეებს შორის დადებული ჩვეულებრივი გარიგების საფუძველზე ვალდებულების გადაცემის ფასს შეფასების დღისათვის. გამოყენებული შეფასების მეთოდი დაფუძნებულია დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელზე.

იმ ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება, რომლებიც არ არიან კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, უდრის მათ საბალანსო ღირებულებას.

ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე არაკოტირებადი ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება დადგინდა მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების დადისკონტირების საფუძველზე, მსგავსი საპროცენტო განაკვეთისა და ვადიანობის ინსტრუმენტებისთვის არსებული საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

22. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი იმის მიხედვით, თუ როდის უნდა მოხდეს ხელშეკრულების მიხედვით მათი ამოღება ან დაფარვა.

'000 ლარი	2016			2015		
	ერთი წლის ვადაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ	ერთი წლის ვადაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	91,555	-	91,555	81,889	-	81,889
სავალდებულო რეზერვი	72,573	-	72,573	44,052	-	44,052
საქართველოს ეროვნულ ბანკში სესხები	207,980	226,963	434,943	257,282	179,302	436,584
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	3,486	25,979	29,465	13,195	20,754	33,949
სხვა ფინანსური აქტივები	1,253	212	1,465	368	306	674
სულ	376,847	253,155	630,001	396,786	200,362	597,148
ბანკთაშორისი ანგარიშები და სესხები ფინანსურ ინსტიტუტებთან	5,815	5,297	11,112	62,270	-	62,270
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	495,714	24,888	520,602	376,825	73,943	450,768
სუბორდინირებული სესხები	1,406	32,299	33,705	86	35,926	36,012
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	11,390	-	11,390	6,220	-	6,220
სულ	514,325	62,484	576,809	445,401	109,869	555,270
წმინდა პოზიცია	(137,478)	190,671	53,192	(48,615)	90,493	41,878

ბანკის მიერ ვალდებულებების დაფარვის უნარი დამოკიდებულია მის მიერ დროის იმავე მომენტში ეკვივალენტური ოდენობის აქტივების რეალიზაციაზე.

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიმდინარე ანგარიშების მთლიანმა თანხამ შეადგინა 241,063 ათასი ლარი (2015წ.: 196,207 ათასი ლარი). ბანკი ყოველთვის ატარებს მიმდინარე ანგარიშების სტაბილურობის ანალიზს წინა ორი წლის პერიოდისთვის. გასული 24 თვის განმავლობაში ყოველი თვის ბოლოს მიმდინარე ანგარიშების ნაშთები არ ყოფილა 150,639 ათას ლარზე ნაკლები (2015წ.: 154,247 ათასი ლარი). მთლიანი მიმდინარე ანგარიშების მნიშვნელოვან ნაწილს შეადგენს იურიდიული პირების მიმდინარე ანგარიშები, რომლებიც, როგორც წესი, გრძელვადიანია. შესაბამისად, ბანკის წმინდა ლიკვიდურობის პოზიციის დასადგენად გონივრულია ამ თანხების ასახვა ერთ წელზე მეტი ვადით.

23. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ა) კონტროლი

ბანკს არ ჰყავს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე ან საბოლოო ან პირდაპირი მშობელი კომპანია. ბანკის აქციონერთა სტრუქტურა მოცემულია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პირველ განმარტებით შენიშვნაში.

ბ) ოპერაციები უმაღლეს ხელმძღვანელობასთან

2016 და 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯებიდან უმაღლესი ხელმძღვანელობის მთლიანი ანაზღაურება წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

'000 ლარი	2016	2015
ხელფასები და სხვა სარგებელი	1,253	1,751

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს გაცემული ჰქონდა 98 ათასი ლარის ღირებულების სესხი (2015წ.: 345 ათასი) უმაღლეს ხელმძღვანელობაზე. ეს სესხები ძირითადად გრძელვადიანია და მათი საშუალო საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 11%-ს. 2016 წლის განმავლობაში უმაღლეს ხელმძღვანელობაზე გაცემულ სესხებზე დარიცხულმა საპროცენტო შემოსავალმა შეადგინა 26 ათასი ლარი (2015 წ.: 31 ათასი ლარი).

2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის უმაღლეს ხელმძღვანელობას განთავსებული ჰქონდა 579 ათასი ლარის ღირებულების ანგარიშები ბანკში (2015წ.: 447 ათასი ლარი). მათი საშუალო საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 5.2%-ს და მათი ვადიანობა გრძელდება საანგარიშგებო თარიღიდან 6 თვის ვადაში. 2016 წლის განმავლობაში უმაღლესი ხელმძღვანელობის ვადიან დეპოზიტებზე დარიცხულმა საპროცენტო ხარჯმა შეადგინა 16 ათასი ლარი (2015წ.: 19 ათასი ლარი).

გ) ოპერაციები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან

'000 ლარი	ოპერაციის ღირებულება 2016	გადასახდელი ბალანსი 2016	ოპერაციის ღირებულება 2015	გადასახდელი ბალანსი 2016
საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები				
სუბორდინირებული სესხი	-	21,181	-	23,957
მიმდინარე ანგარიშები და დეპოზიტები	-	2,632	-	4,478

სუბორდინირებული ვალის ვადები და პირობები წარმოდგენილია მე-11 განმარტებით შენიშვნაში. 2016 წლის განმავლობაში 1,389 ათასი ლარის ღირებულების საპროცენტო ხარჯი დაერიცხა დაკავშირებული მხარისგან აღებულ სუბორდინირებულ სესხს (2015წ.: 1,361 ათასი ლარი). მიმდინარე ანგარიშები და ვადიანი დეპოზიტები ძირითადად არის პროცენტის გარეშე და მოთხოვნამდე. დაკავშირებული მხარეების ვადიან დეპოზიტებს დაერიცხა 149 ათასი ლარის ოდენობით საპროცენტო ხარჯი (2015წ.: 159 ათასი ლარი).

2015 წელს ბანკმა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ კომპანიაზე გასცა 2,351 ათასი ლარის აკრედიტივი. 2016 წლის განმავლობაში მსგავსი ოპერაცია არ განხორციელებულა.

24. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესისთვის თანდაყოლილი რისკების მართვის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობა მოწმდება სხვადასხვა საზომებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით, რისი საშუალებითაც სებ ზედამხედველობას უწევს ბანკებს.

ბანკის კაპიტალის მართვის მთავარი მიზნებია (ა) იმის უზრუნველყოფა, რომ ბანკი აკმაყოფილებს გარე მხარის, სებ-ის მიერ დაწესებულ მოთხოვნებს კაპიტალთან დაკავშირებით, (ბ) იმის უზრუნველყოფა, რომ ბანკს შეუძლია ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენა, რაც მოწმდება ყოველთვიური საანგარიშო მოხსენების სახით, სადაც ნაჩვენებია შესაბამისი გამოთვლები. ანგარიშები სებ-ში გაგზავნამდე

მიმოხილული და ხელმოწერილია ბანკის გენერალური დირექტორის და მთავარი ბუღალტრის მიერ.

ბანკი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტირების მიზნით, ბანკმა შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისთვის გადახდილი დივიდენდის მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გამოუშვას აქციები. ბანკის მიზნები, სტრატეგია და პროცედურები კაპიტალის მართვასთან დაკავშირებით არ შეცვლილა გასულ წლის შემდეგ.

2016 წლის აპრილში ბანკმა დაარღვია დადგენილი კაპიტალის მოთხოვნები, რაც განპირობებული იყო აღმოჩენილი თაღლითობის შემთხვევით გამოწვეული ზარალით (იხილეთ მე-6 განმარტებითი შენიშვნა), რაც აღირიცხა 2016 წლის აპრილში სეზ-ის ანგარიშების მიზნებისთვის. ბანკმა მიიღო სეზ-ისგან წერილობითი ნებართვა, რის საფუძველზეც მას მიენიჭა უფრო დაბალი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის დონეზე ოპერირების უფლება 2016 წლის 31 ოქტომბრამდე. 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკი იმყოფება სეზ-ისგან მოთხოვნილ კაპიტალის ადეკვატურობასთან შესაბამისობაში.

სეზ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

სეზ-ი ბანკებისგან მოითხოვს მინიმალური მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის შენარჩუნებას 10.8%-ის ოდენობით და პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის შენარჩუნებას 7.2%-ის ოდენობით. ეს კოეფიციენტები გამოითვლება ბანკის დამოუკიდებელი, სპეციალური დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე, რომელიც მზადდება სეზ-ის რეგულაციების შესაბამისად. 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

‘000 ლარი	2016	2015
ძირითადი კაპიტალი*	82,902	64,135
დამატებითი კაპიტალი*	23,934	48,359
სულ საზედამხედველო კაპიტალი*	106,835	112,494
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები*	711,096	716,846
მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი*	15.02%	15.69%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი*	11.66%	8.95%

სეზ-ი ასევე მოითხოვს კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასებისას ყველა ბანკი აკმაყოფილებდეს ბაზელ II-ის მოთხოვნებს. ეს გულისხმობს იმას, რომ მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი უნდა იყოს მინიმუმ 10.5%, ხოლო პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი - მინიმუმ 8.5%. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი ბაზელ II-ის მოთხოვნების შესაბამისად იყო შემდეგი:

‘000 ლარი	2016	2015
ძირითადი კაპიტალი*	68,835	71,626
დამატებითი კაპიტალი*	38,000	41,613
სულ საზედამხედველო კაპიტალი*	106,835	113,239
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები*	797,372	785,320
მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი*	13.40%	14.42%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი*	8.63%	9.12%

*რიცხვები არ არის აუდირებული.

25. პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო დავა

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირების პირობებში, ჯგუფის მიმართ ხორციელდება სამართლებრივი ქმედებები და საჩივრები. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ვალდებულების მაქსიმალური რაოდენობა, რაც კი შეიძლება წარმოიშვას ასეთი სამართლებრივი ქმედებების ან საჩივრების შედეგად, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, არ იქონიებს მნიშვნელოვან უარყოფით გავლენას ბანკის ფინანსურ ან მომავალ საოპერაციო შედეგებზე.

პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხასიათდება ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებებით, ოფიციალური განცხადებებით და სასამართლო გადაწყვეტილებებით, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია, რაც ერთმანეთისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციების გაკეთების საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს დამრღვევს არანაირი დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან გასულია სამი წელი.

ამ გარემოებამ შესაძლოა შექმნას საგადასახადო რისკები, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით მაღალია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. თუმცა, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს ჯგუფის ინტერპრეტაციისგან და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

26. სტანდარტები, შესწორებები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ამოქმედებული

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები, შესწორებები სტანდარტებში და ინტერპრეტაციები, რომლებიც 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯერ არ არის შესული ძალაში და არ გამოყენებულა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას. ზემოთ აღნიშნულიდან სავარაუდოდ შემდეგი ცვლილებები გავლენას მოახდენს ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ჯგუფის ფინანსურ შედეგებზე. ჯგუფი გეგმავს აღნიშნული სტანდარტების ცვლილებების დანერგვას მისი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები

2014 წლის ივლისში ბასს-მა გამოსცა ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტების“ საბოლოო ვერსია. ფასს 9 მოქმედია 2018 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის. ადრეული დანერგვა დაშვებულია. ფასს 9 მოიცავს განახლებულ მეთოდურ მითითებებს ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციასა და შეფასებებზე, მათ შორის, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ახალ მოდელს ფინანსური აქტივების გაუფასურების გასაანგარიშებლად, და ჰეჯირების აღრიცხვის ახალ ზოგად მოთხოვნებს. აღნიშნული სტანდარტი ასევე ძალაში ტოვებს ბასს 39-იდან მეთოდურ მითითებებს ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარებასა და აღიარების შეწყვეტაზე. ფასს 9-ის მიღება გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარებაზე, შემდგომ შეფასებასა და გაუფასურებაზე, ასევე განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნებზე. „ჯგუფი“ მოელის, რომ კლასიფიკაციის ახალ მოთხოვნებს

ექნებათ ზომიერი ეფექტი. წინასწარი შეფასებებით, ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნების დანერგვამ შეიძლება გამოიწვიოს დანაკარგების რეზერვის ზრდა სტანდარტზე გადასვლის მომენტში და ასევე, სესხებისა და ავანსების დანაკარგების რეზერვის ხარჯის ზომიერი ზრდა. ჰეჯირების აღრიცხვის ახალი წესი არ იქონიებს გავლენას ფინანსურ ანგარიშგებებზე, რადგან ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების აღრიცხვის მეთოდს.

ფასს 16 იჯარა

ფასს 16 იჯარა ჩაანაცვლებს არსებული იჯარის აღრიცხვის შემდეგ მეთოდურ მითითებებს: ბასს 17 ლიზინგი, IFRIC 4 განვსაზღვროთ. შეიცავს თუ არა ხელშეკრულება იჯარას, SIC-15 საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება და SIC-27 გარიგების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას. იგი აუქმებს მოიჯარეთათვის არსებულ დღევანდელ ორმაგ სააღრიცხვო პრინციპს, რომელიც განასხვავებს ბალანსზე აღრიცხულ ფინანსურ ლიზინგს და ბალანსზე აღრიცხვავ საოპერაციო ლიზინგს. სანაცვლოდ, რჩება ერთი ბალანსზე აღრიცხვის მოდელი, რომელიც ჰგავს დღევანდელ ფინანსური ლიზინგის აღრიცხვის პრინციპს. იჯარით გამცემის აღრიცხვის პრინციპები არსებული პრაქტიკის შესაბამისი რჩება - ე.ი. იჯარით გამცემი განაგრძობს ლიზინგის კლასიფიკაციას ფინანსურ და საოპერაციო იჯარებად. ფასს 16 მოქმედებს ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ. მისი ვადაზე ადრე მიღება დაშვებულია, თუ ამავდროულად მიღებული იქნება ფასს 15 შემოსავალი მომხმარებელთან არსებული კონტრაქტებიდან. ჯგუფი არ გეგმავს ამ სტანდარტის ადრე დანერგვას. ამჟამად, ჯგუფი აფასებს ფასს 16-ის გამოყენების მოსალოდნელ გავლენას მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ცვლილებები ბასს 7-ში

ინფორმაციის წარდგენის ინიციატივა (ცვლილებები ბასს 7-ში) მოითხოვს ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს, რომელიც ფინანსური ანგარიშგებების მომხმარებლებს საშუალებას მისცემს შეაფასოს ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში ცვლილებები, მათ შორის არაფულადი და ფულადი ნაკადებით წარმოშობილი ცვლილებები. ცვლილებები მოქმედებს ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2017 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ. დასაშვებია ცვლილების ვადაზე ადრე მიღება. ახსნა-განმარტებითი შენიშვნების ახალი მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით, ჯგუფი გეგმავს წარადგინოს რეკონსილაცია საწყის და საბოლოო ბალანსებს შორის იმ ვალდებულებებისთვის, რომლებზეც ცვლილებები წარმოიშობა ფინანსური აქტივობებისგან.

27. საანგარიშგებო თარიღის შემდეგი მოვლენები

2017 წლის განმავლობაში ბანკმა მიიღო სადაზღვევო ანაზღაურება 2,622 ათასი ლარის ოდენობით თაღლითობასთან (მე-6 განმარტებითი შენიშვნა) დაკავშირებული ზიანის ასანაზღაურებლად.